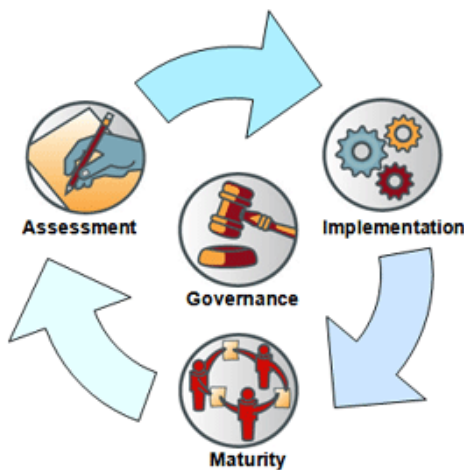


1. ความเป็นมา

การกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่างประเทศ ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้องค์การประสบความสำเร็จ โดยครั้งแรกที่มีการนำคำว่า Good Governance มาใช้เมื่อปี ค.ศ. 1989 โดยปรากฏในรายงานของธนาคารโลก (World Bank) และต่อจากนั้นมาก็มีหน่วยงานต่างๆ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ Good Governance เป็นอย่างมาก เช่น คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UNESCAP) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program : UNDP) และ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) เป็นต้น

จากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ในปี พ.ศ.2540 ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารจัดการในระดับชาติ และระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนมีความบกพร่อง และขาดประสิทธิภาพ รวมถึง การกระทำผิด ทุจริต และขาดจริยธรรม ส่งผลให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศ ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (ยกเลิกเมื่อเดือนสิงหาคม 2547) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมให้การพัฒนากระบวนการดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายที่ชัดเจนไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2551-2555 เพื่อมุ่งเน้นและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ได้แก่ส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน และสถาบันอุดมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการมีการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) และนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสู่มาตรฐานสากล เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ



2. วัตถุประสงค์

คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมิน สำรวจ และดำเนินการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในหน่วยงานภาครัฐ
2. เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ยกระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานสากล
3. เพื่อยกย่องชมเชยหน่วยงานภาครัฐที่ประสบความสำเร็จในการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานสากล
4. เพื่อส่งเสริมการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดความยั่งยืน

3. การกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

การกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เป็นหลักการสากลที่ได้ถูกอ้างถึงครั้งแรกในรายงานของธนาคารโลก (World Bank) เมื่อปี ค.ศ. 1989 เรื่อง “Sub-Sahara Africa from Crisis to Sustainable Growth” กล่าวถึง ความสำคัญของการมี Governance และการฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมทั้งได้อธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล ว่าเป็น “ลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ การบริหารจัดการภาครัฐ การรับผิดชอบ การปรับตัวทบทวนเกี่ยวกับการพัฒนาความโปร่งใสและข้อมูลข่าวสาร” ต่อมากองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ทำการศึกษาและวิเคราะห์การให้ประเทศต่างๆ กู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศ คือ การที่ประเทศนั้นมี Good Governance ต่อจากนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับ Governance ได้รับการถ่ายทอดผ่านหน่วยงานต่างๆ เช่น คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UNESCAP) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program : UNDP) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) เป็นต้น



สำหรับประเทศไทย จากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี 2540 ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารจัดการในระดับชาติ และระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชน มีความบกพร่องและขาดประสิทธิภาพ รวมถึงการกระทำผิด ทุจริต และขาดจริยธรรม นอกจากนี้ ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารงานของราชการมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่โครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐยังขาดความยืดหยุ่น และ

1. การขาดกลไกและกฎเกณฑ์ที่ดีในการบริหารจัดการบ้านเมือง ที่มีความคล่องตัวสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมภายนอกได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
2. การขาดความรู้ความเชี่ยวชาญและค่านิยมในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง รวมถึงการไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบราชการในปัจจุบันของข้าราชการ จึงส่งผลให้การดำเนินงานในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าสูงสุดตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
3. ระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการของภาครัฐยังมีลักษณะที่ขาดความโปร่งใสบริสุทธิ์และยุติธรรมอย่างแท้จริง ส่งผลให้การบริหารจัดการโดยรวมไม่สามารถสนองตอบและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดยรวมได้ ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตและผิดจริยธรรมจรรยาบรรณในการปฏิบัติราชการได้
4. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมือง รวมถึงระบบการปฏิบัติงานของราชการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา รวมถึงตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของภาครัฐได้
5. ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และมีการรวมกระทำอย่างเป็นกระบวนการ เป็นผลให้รัฐเกิดความสูญเสียทั้งในแง่ภาพลักษณ์ งบประมาณ รายได้นำส่งรัฐ และค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามทุจริตภายในหน่วยงานภาครัฐเป็นอย่างมาก

จากประเด็นปัญหาที่สำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

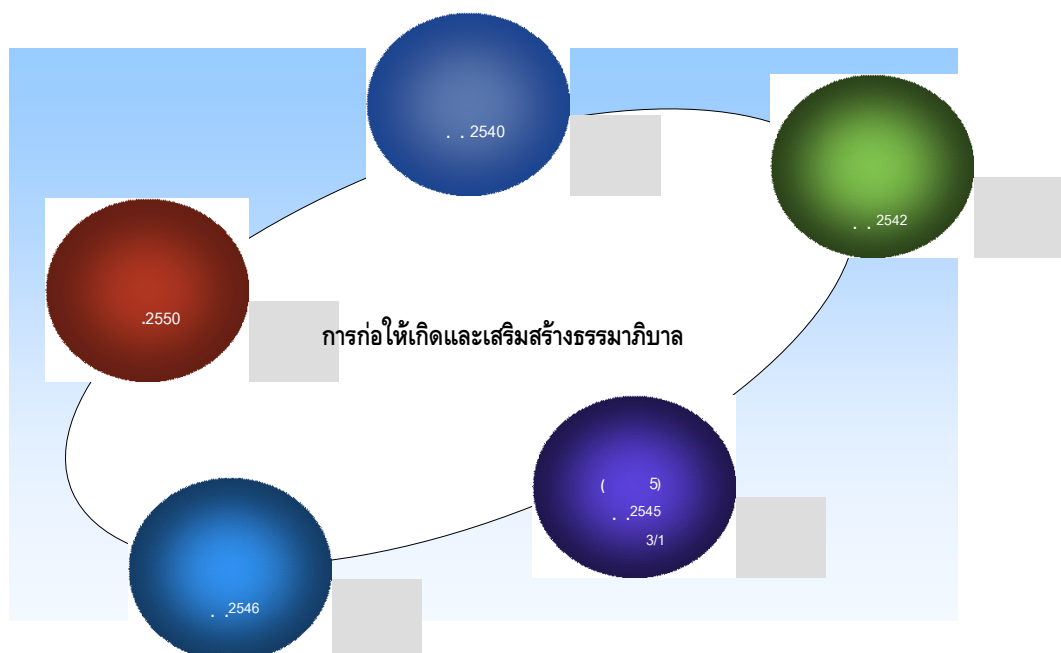
1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาล โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกด้าน ทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น ชุมชน และในทุกระดับตั้งแต่ร่วมรับรู้ไปจนถึงร่วมทำและร่วมรับผล
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักการ 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ระเบียบนี้ได้ใช้มาระยะหนึ่ง กระทั่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเมื่อสิงหาคม 2547 ยกเลิกระเบียบฉบับนี้
3. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 มีเจตนารมณ์ว่าการบริหารราชการจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดความสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น กระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและสนองตอบความต้องการของประชาชน

4. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ในภาพรวมซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำการกิจใดภารกิจหนึ่งว่า ต้องมีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งเหล่านี้ คือ

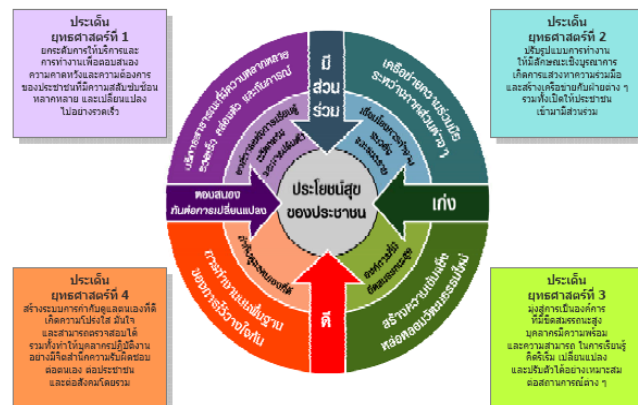
- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

5. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ระบุเกี่ยวกับ Good Governance ดังนี้

- หมวด 4 หน้าที่ของชนชาวไทย มาตรา 74 วรรคหนึ่ง “บุคคลผู้เป็นข้าราชการ ข้าราชการลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนาจความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”
- หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดย พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ใช้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ” และ “จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับ Good Governance ต่อการพัฒนาระบบราชการไทยอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) ได้ผลักดันในการสร้างระบบราชการไทยให้เป็นกลไกของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารกิจการบ้านเมือง ด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะข้าราชการให้สามารถเรียนรู้ ปรับตัว และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในการอำนวยความสะดวก และการให้บริการประชาชนได้อย่างทันกาล ทั้งนี้ ต้องยึดมั่นในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาลโดยการสร้างระบบธรรมาภิบาลสำหรับการกำกับดูแลตนเองที่ดีเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ความเชื่อมั่นศรัทธา การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัตินโยบายการบรรลุเป้าประสงค์ประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ



นอกจากการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยแล้ว เพื่อให้การกำกับดูแลองค์การที่ดีของส่วนราชการต่างๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเป็นสากลเทียบเท่าหน่วยงานในต่างประเทศและภาคเอกชน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้กำหนดให้ส่วนราชการมีการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี หรือ “Organizational Governance (OG)” เพื่อประกาศเจตนารมณ์ของการจะดำเนินการด้วยการกำหนดนโยบายครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม

- รัฐ หมายถึง บ้านเมือง ประเทศชาติ และหมายรวมถึงประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- สังคม หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อกันตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน เช่น สังคมชนบท วงการ หรือสมาคมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น สังคมชาวบ้าน
- สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่อยู่รอบๆ มนุษย์มีทั้งที่ดีและไม่ดี เช่น โรงเรียนสร้างสวนดอกไม้ให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่นักเรียน ชุมชนที่มีการทะเลาะวิวาทกัน หรือเล่นการพนันเป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีแก่เด็ก

2. นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ทั้งนี้ รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นส่วนราชการด้วย



- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการด้วย

3. นโยบายด้านองค์กร

- องค์กร หมายถึง ศูนย์รวมกลุ่มบุคคลหรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในตราสารจัดตั้งซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ เช่น องค์กรของรัฐบาล หน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานระหว่างประเทศ ทั้งนี้ให้หมายรวมถึงทิศทางในการดำเนินงาน นโยบายโครงสร้างกระบวนการ ระบบ ระเบียบ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อควมมีประสิทธิภาพประสิทธิผลขององค์กร เช่น ระบบการควบคุมภายใน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารความเสี่ยง การจัดการระบบข้อมูล การขัดผลประโยชน์ทางราชการ ตลอดจนการรักษาจริยราชการ

4. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

- ผู้ปฏิบัติ หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานภายในองค์กรทุกประเภท

ดังนั้นในปัจจุบันการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ของส่วนราชการ จึงมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดีของประเทศ และตามหลักธรรมาภิบาลของสากล นอกจากนี้ เพื่อยกระดับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการนำแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐใน 7 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 : การนำองค์กร

หมวดที่ 2 : การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

หมวดที่ 3 : การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

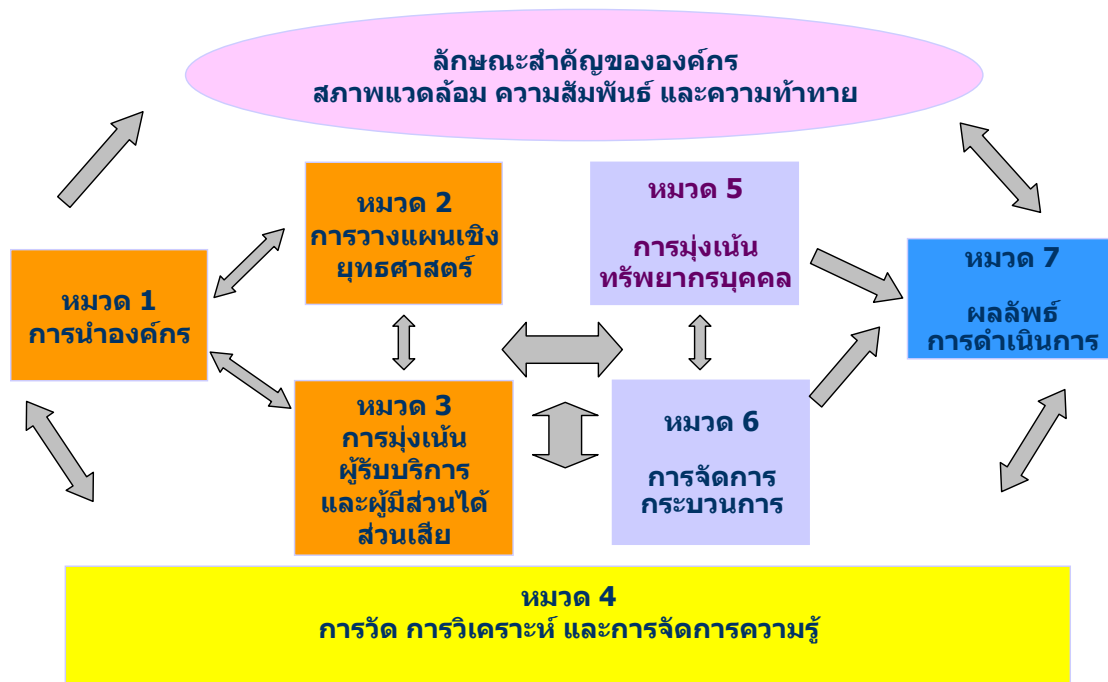
หมวดที่ 4 : การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

หมวดที่ 5 : การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

หมวดที่ 6 : การจัดการกระบวนการ

หมวดที่ 7 : ผลลัพธ์การดำเนินการ

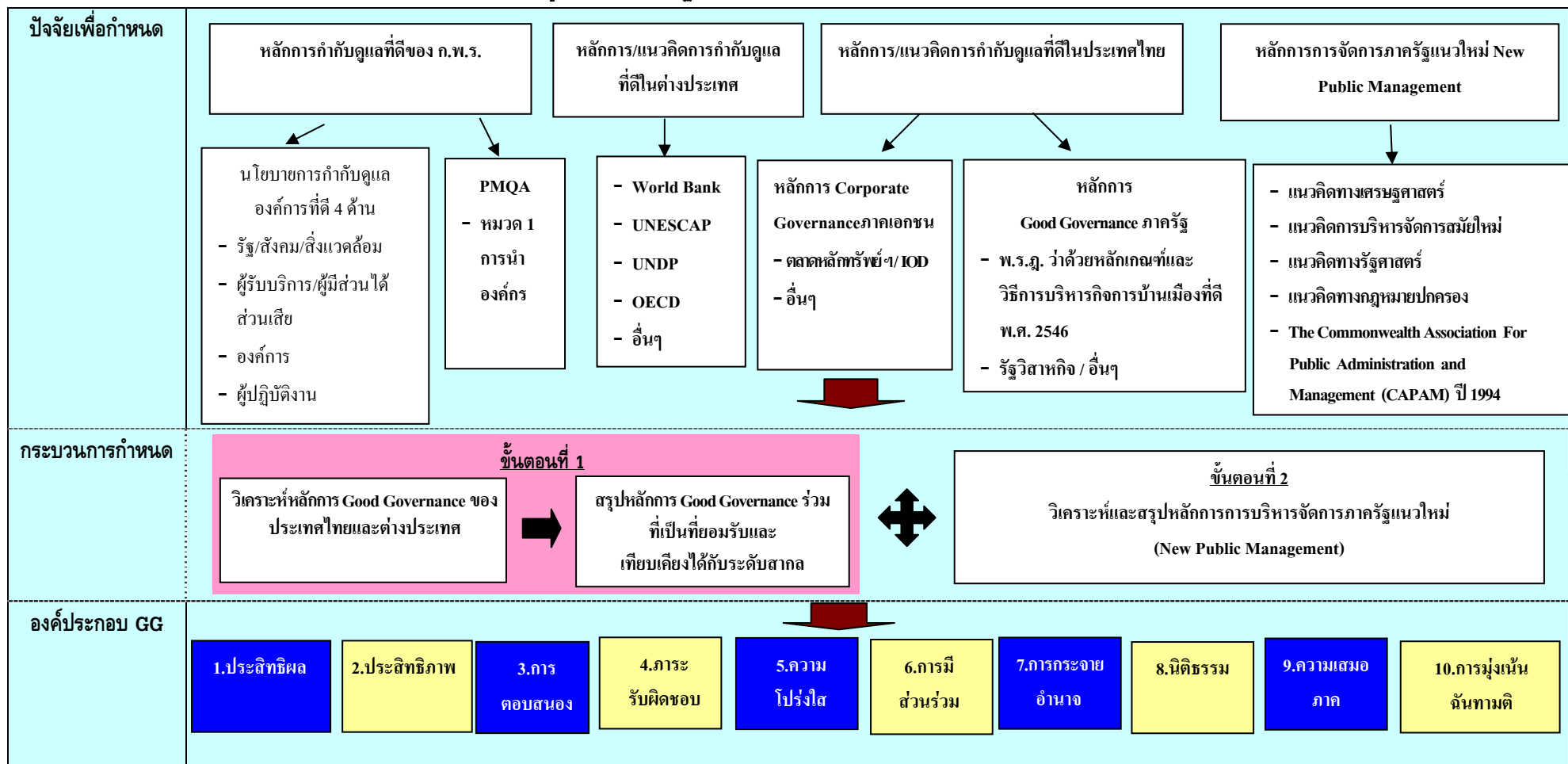
ดังแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้



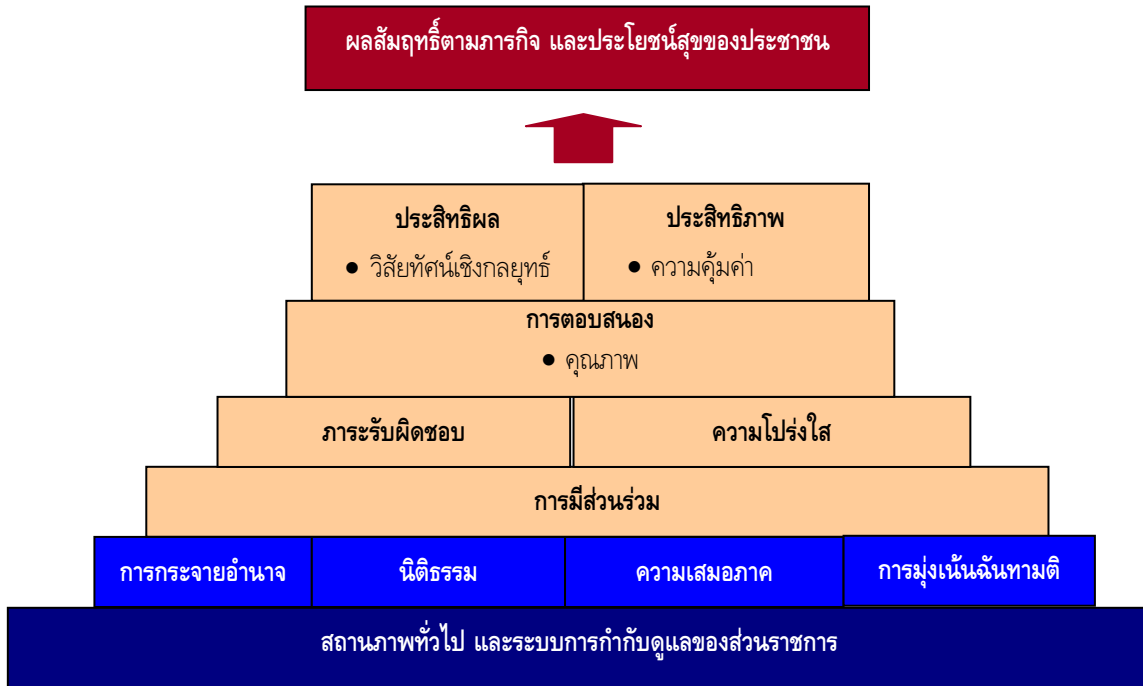
สำหรับการกำหนดองค์ประกอบการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เพื่อใช้ในการจัดระดับ (Rating) ได้นำแนวทางและหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ กับแนวความคิดในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) มากำหนดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งมีแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบดังกล่าว ดังนี้



แนวทางการกำหนดองค์ประกอบการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของ
การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)



โดยแสดงเป็นภาพองค์ประกอบการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) ได้ดังนี้



หมายเหตุ

- กรณีคุณภาพ (Quality) การให้บริการ จะมีการพิจารณาอยู่ภายใต้หลักการตอบสนอง และในการพิจารณาประเด็นวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Vision) จะพิจารณาอยู่ภายใต้หลักประสิทธิผล นอกจากนี้ ในประเด็นความคุ้มค่า (Value for Money) จะพิจารณาอยู่ภายใต้หลักประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ สามารถแสดงความหมายสำคัญของ 10 องค์ประกอบ ข้างต้นได้ดังนี้

- หลักประสิทธิผล (Effectiveness) :** ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการบริหารจัดการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ



- หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) :** การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

3. **หลักการตอบสนอง (Responsiveness)** : การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึง ตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่าง



4. **หลักการรับผิดชอบ (Accountability)** : การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ



5. **หลักความโปร่งใส (Transparency)** : กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชัดเจนได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

6. **หลักการมีส่วนร่วม (Participation)** : กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา



7. **หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)** : การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากส่วนราชการส่วนกลาง ให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชน ดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึง การมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจการตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่เหมาะสม



8. **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9. **หลักความเสมอภาค (Equity)** : การได้รับการปฏิบัติและได้รับการ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ



10. **หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)** : การหาข้อตกลงทั่วไป โดยกลุ่มคนที่มีความสำคัญภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นสำคัญ รวมทั้งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อขอข้อคิดเห็นจากคณะบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์



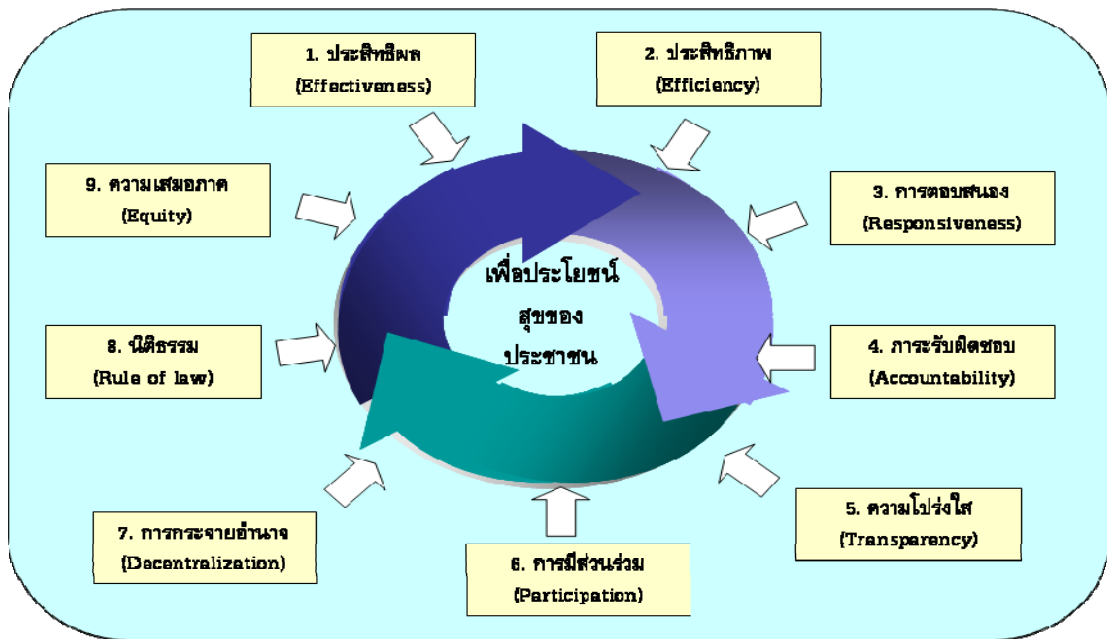
ในการพิจารณาความสำคัญหรือน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบของการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) นั้น ได้นำข้อมูลจากหลักการและแนวคิดต่างๆ ได้แก่ World Bank, UNDP, OECD, IOD และ IMD รวมถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 รวมถึงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) มาพิจารณา ประกอบกับการหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์การที่ดีภายในประเทศ ซึ่งสามารถสรุปน้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ (ยกเว้น องค์ประกอบการมุ่งเน้นจันทามติ ซึ่งในปัจจุบันจะยังไม่มีการพิจารณาให้น้ำหนัก เนื่องจาก รัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ ของประเทศไทย ยังไม่ได้ระบุแนวทางการมุ่งเน้นจันทามติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน) ได้ดังนี้

องค์ประกอบ	น้ำหนัก (%)
1. ประสิทธิภาพ	13
2. ประสิทธิภาพ	13
3. ความโปร่งใส	13
4. การมีส่วนร่วม	13
5. การตอบสนอง	12
6. ภาระความรับผิดชอบ	12
7. นิติธรรม	10
8. การกระจายอำนาจ	7
9. ความเสมอภาค	7

4. เกณฑ์การจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) ทั้ง 9 องค์ประกอบ ได้กำหนดกรอบการพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี



กรอบการพิจารณา

1. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)

- การมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ
- การบริหารทรัพยากรบุคคล
- การบริหารจัดการสารสนเทศ

2. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)

- การบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ
- การดำเนินการภารกิจภาครัฐ ด้วยความคุ้มค่า

3. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)

- การรับรู้ความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- การตอบสนองการให้บริการ และการแก้ไขข้อร้องเรียน
- ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญและมีใจให้บริการ

4. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)

- การกำหนดให้มีทิศทางและแผนงานที่ชัดเจน
- การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง
- ระบบการให้คุณ และให้โทษ
- ความรับผิดชอบต่อสังคม

5. หลักความโปร่งใส (Transparency)

- การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
- ระบบการตรวจสอบภายใน
- การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

6. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

- ระบบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
- ระบบรับฟังข้อคิดเห็น
- กลไกเสริมสร้างการมีส่วนร่วมบริหารราชการกับส่วนราชการ/จังหวัด
- ระบบการติดตามตรวจสอบการบริหารราชการของส่วนราชการ/จังหวัด

7. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)

- กลไกการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจ
- กลไกสนับสนุนเพื่อรองรับการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจ
- ระบบติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติราชการ

8. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

- สิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- เนื้อหาของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
- ผู้ใช้อำนาจ

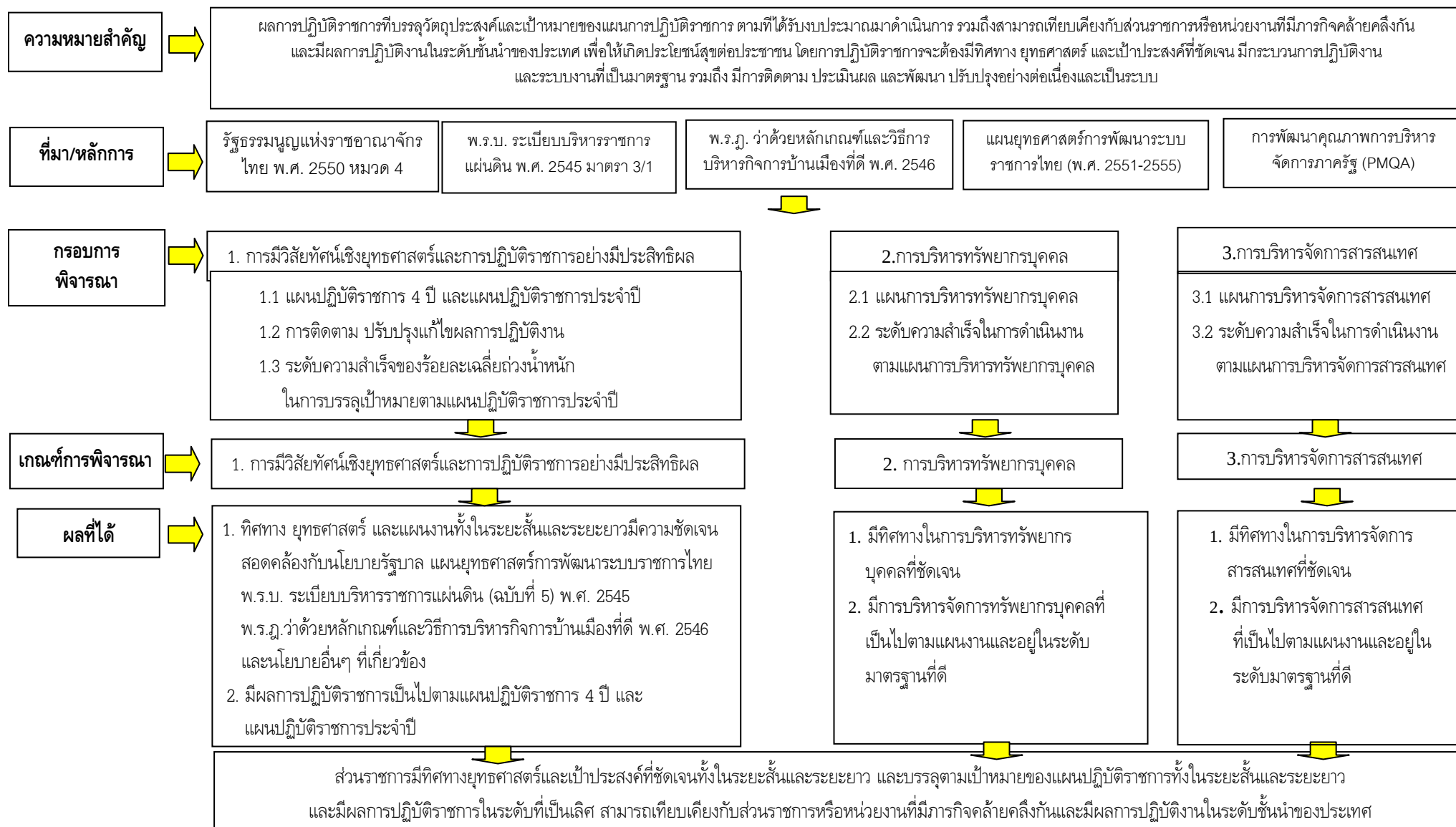
9. หลักความเสมอภาค (Equity)

- การสร้างกลไกด้านความเสมอภาค
- มาตรการด้านความเสมอภาคภายในและภายนอกองค์กร

ทั้งนี้ จากการรอบการพิจารณาของแต่ละองค์ประกอบทั้ง 9 หลักการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ข้างต้น มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละกรอบการพิจารณา ดังนี้



1. หลักประสิทธิผล



เกณฑ์การพิจารณา : หลักประสิทธิผล

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. การมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์และการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ 2. การบริหารทรัพยากรบุคคล 3. การบริหารจัดการสารสนเทศ	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักประสิทธิผล (ต่อ)

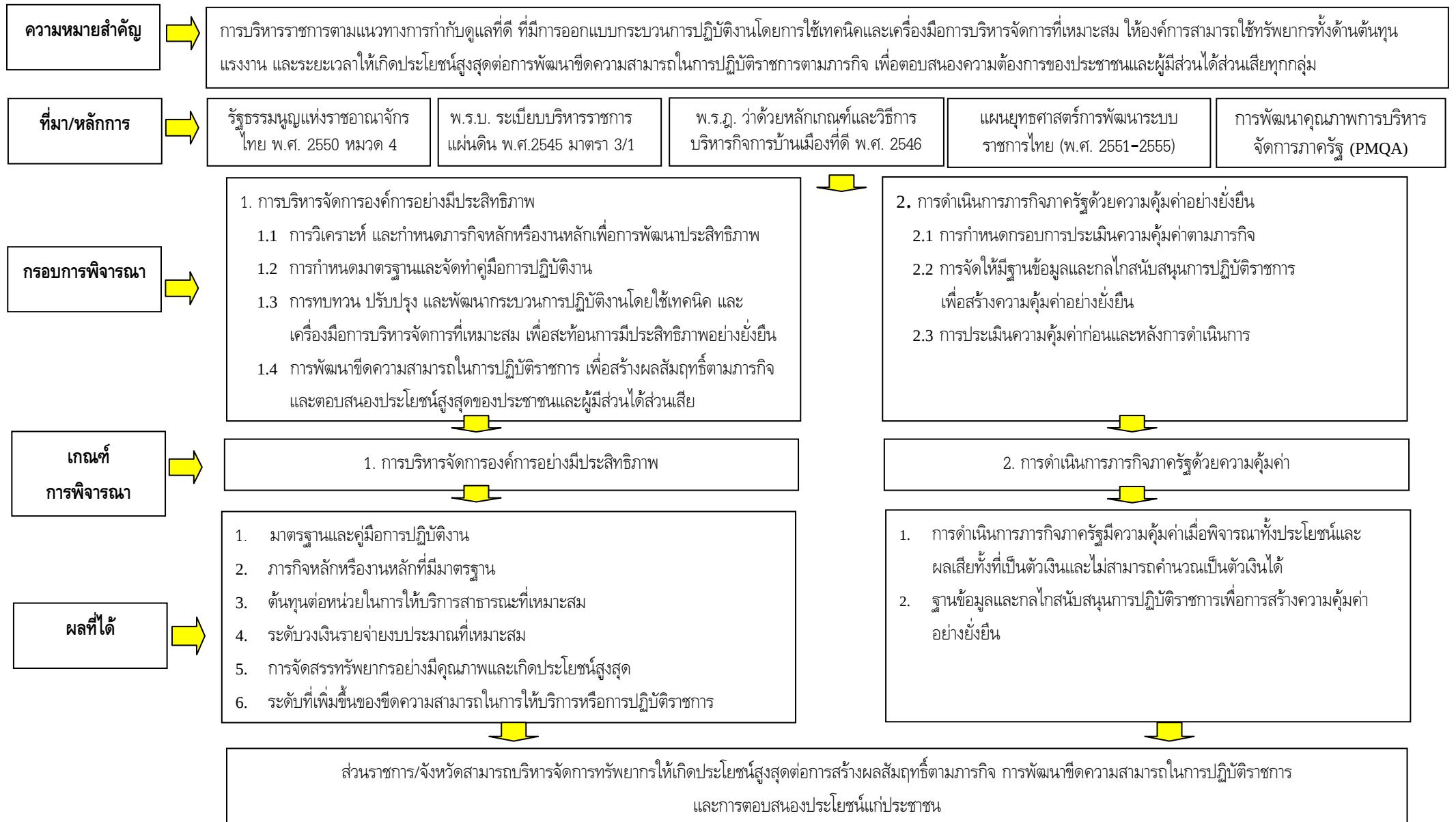
1. การมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์และการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ	
ระดับที่ 1	ส่วนราชการ/จังหวัด ไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปีหรือแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงนโยบายและแผนงานการกำกับดูแลองค์กรที่ดี (Organizational Governance)
ระดับที่ 2	ส่วนราชการ/จังหวัด มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปีหรือแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมการกำกับดูแลองค์กรที่ดีแล้วเสร็จ และได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการก่อนเริ่มปีงบประมาณ แต่รายละเอียดของแผนฯ ดังกล่าวมีองค์ประกอบ ¹ หรือมีกระบวนการ ² จัดทำแผนงาน ยังไม่ครบถ้วนเท่าที่ควร
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ รายละเอียดของแผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงนโยบายและแผนงานการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ที่มีองค์ประกอบครบถ้วนอย่างชัดเจน ¹ และแล้วเสร็จและได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการก่อนเริ่มปีงบประมาณ และมีกระบวนการ ² ในการจัดทำแผนงานครบถ้วน
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และ - มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนงาน/โครงการการส่งเสริมการกำกับดูแลองค์กรที่ดีที่ชัดเจน มีการจัดทำรายงานที่มีคุณภาพ³ อย่างน้อยเป็นรายไตรมาส - มีผลการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและตามตัวชี้วัดเฉพาะในหมวดประสิทธิผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี บรรลุได้ตามเป้าหมาย ร้อยละ 100 ทั้งหมด⁴ - หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหาร ข้าราชการในหน่วยงานทุกคน ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการส่งเสริมการกำกับดูแลองค์กรที่ดี
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และ - มีการกำหนดตำแหน่งขององค์กรและเป้าหมายตามภารกิจหลักเทียบเคียงกับ (Benchmark) ส่วนราชการหรือหน่วยงาน องค์กรที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศในระดับชั้นนำอย่างน้อยในระดับประเทศ⁵ - มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในระยะยาวในการลดช่องว่างกับหน่วยงานคู่เทียบข้างต้นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม - มีผลการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและตามตัวชี้วัดในหมวดประสิทธิผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี ที่เพิ่มขึ้น เติบโตขึ้น ขยายตัวขึ้น และมีคุณภาพมากขึ้น อย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาอย่างเห็นได้ชัด ภายใต้การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายและทิศทางมุ่งสู่องค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ - มีผลการปฏิบัติงานที่สะท้อนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้นเมื่อเทียบกับหน่วยงานคู่เทียบในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา - มีผลการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักหรือตามตัวชี้วัดในหมวดประสิทธิผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีในระดับที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานอื่นได้ และอยู่ในระดับชั้นนำของประเทศ - มีผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการการส่งเสริมการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐ ได้ตามเป้าหมาย ร้อยละ 100 ทั้งหมด - มีระดับการกำกับดูแลองค์กรอยู่ในระดับที่ดีสามารถเป็นตัวอย่างให้กับหน่วยงานอื่นได้ เป็นที่ยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม และได้รับรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กรที่ดีจากองค์กรในระดับประเทศ และในช่วง 3 ปีที่

ระดับที่ 5 (ต่อ)	
หมายเหตุ : ¹ องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการ 4 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี นโยบายและแผนงานการกำกับดูแลองค์กรที่ดี คือ - แผนปฏิบัติการ 4 ปี ควรประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมหลักขององค์กร ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ - แผนปฏิบัติการประจำปี ควรประกอบไปด้วย รายละเอียดของแผนงาน/โครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอนระยะเวลา งบประมาณค่าใช้จ่ายหรือเงินลงทุน และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนครบถ้วน ตลอดจนตัวชี้วัด โดยแผนปฏิบัติการ 4 ปี ต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง นโยบายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง แผนปฏิบัติการประจำปีต้องมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติสอดคล้องกับทรัพยากรที่ได้รับจัดสรร (เทคโนโลยี งบประมาณ จำนวนผู้ปฏิบัติงาน เวลา) ตลอดจนแผนปฏิบัติการประจำปีต้องมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ 4 ปี - นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีจะต้องมีความครอบคลุมนโยบายหลักสำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม 2) ด้านผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) ด้านองค์กร 4) ด้านผู้ปฏิบัติงาน - แผนการส่งเสริมการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ควรประกอบไปด้วย รายละเอียดของแผนงาน/โครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมายทั้งในเชิงผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณค่าใช้จ่ายหรือเงินลงทุน และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนครบถ้วน ตลอดจนตัวชี้วัด ² กระบวนการในการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี มี 7 กระบวนการ คือ 1. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าส่วนราชการและผู้บริหารระดับสูง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหรือทบทวนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ 2. มีการระบุและจำแนกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการระบุความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างครบถ้วน 3. มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน เช่น สถานภาพองค์กร ผลการดำเนินงานในอดีต โครงสร้างการกำกับดูแลองค์กร ปัญหาอุปสรรค ข้าราชการ เทคโนโลยี กระบวนการ ระบบการบริหารจัดการ เป็นต้น และปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน เช่น นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง และนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กฎหมายภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการเงิน สังคม สิ่งแวดล้อม ความต้องการของผู้บริการ ชุมชน ประชาชนทั่วไป 4. มีการจัดทำ SWOT 5. มีการประเมินความเป็นไปได้/ความเหมาะสมของแผนงาน/โครงการ 6. หัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัด จัดให้มีการแถลง และสื่อสาร ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการ 4 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี แผนงาน/โครงการ เป้าหมาย และตัวชี้วัดแก่ข้าราชการทุกระดับและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ 7. มีการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กรลงสู่ระดับหน่วยงานย่อยและสู่ระดับรายบุคคลได้ครบทุกระดับ และมีการจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรในทุกระดับที่มีการถ่ายทอดตัวชี้วัด ตลอดจนมีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการต่างๆ เช่น Balanced Scorecard, Strategy Map เป็นต้น ³ ระบบการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน คือ หัวหน้าส่วนราชการมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามคำรับรองของส่วนราชการอย่างสม่ำเสมอเป็นรายไตรมาส โดยรายงานจะต้องมีการระบุสาเหตุของผลการดำเนินงานที่เป็นหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขที่จะทำให้ผลปฏิบัติงานดีขึ้น ⁴ รายละเอียดตัวชี้วัดในหัวข้อประสิทธิผลจะอิงกับผลการปฏิบัติตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ในหมวดประสิทธิผล โดยในแต่ละปี จะปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม ⁵ หน่วยงานหรือองค์กรที่จะนำมาเทียบเคียง (Benchmark) ต้องมีผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานในระดับที่เป็นเลิศระดับชั้นนำของประเทศ และอาจมีมากกว่า 1 หน่วยงาน เนื่องจากภารกิจหลักของส่วนราชการอาจมีหลายภารกิจหลัก	

หมายเหตุ : (ต่อ)

⁶ เหตุการณ์ที่สำคัญ เช่น ความผิดพลาดในการให้บริการ ในการปฏิบัติราชการ ความผิดพลาดในการกำกับดูแลองค์กรและในการบริหารจัดการ จนส่งผลกระทบทำให้ผู้รับบริการ ประชาชนทั่วไป มีการร้องเรียน หรือได้รับความเดือดร้อนในวงกว้างมีการทุจริต ประพฤติมิชอบ สังคมและสิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ

2. หลักประสิทธิภาพ



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักประสิทธิภาพ

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก (ร้อยละ)
1. การบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ	
2. การดำเนินการภารกิจภาครัฐด้วยความคุ้มค่า	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักประสิทธิภาพ (ต่อ)

1. การบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ	
ระดับที่ 1	ส่วนราชการ/จังหวัดไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับส่วนราชการ/จังหวัด ¹ และไม่มีการประชุมหารือร่วมกันอย่างเป็นทางการ เพื่อการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลัก
ระดับที่ 2	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 1 และมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ ■ ส่วนราชการ/จังหวัดมีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับส่วนราชการ/จังหวัด และมีการประชุมหารือร่วมกันอย่างเป็นทางการ เพื่อจัดทำแผนการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลัก
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ ■ ส่วนราชการ/จังหวัดดำเนินการวิเคราะห์ภารกิจหลักหรืองานหลักเพื่อวิเคราะห์หาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น การศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันของผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น พร้อมทั้งระบุวิธีการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลักที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว ■ ส่วนราชการ/จังหวัดมีการจัดทำแผนการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลักแล้วเสร็จ โดยแผนการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพควรระบุ มาตรฐานการปฏิบัติงาน² ของภารกิจหลักหรืองานหลัก³ แผนการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพมีการกำหนดตัวชี้วัด/เป้าหมายของการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลัก ขั้นตอนในการวิเคราะห์เพื่อหาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันของผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น การระบุผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลัก และการระบุผู้รับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้าและจัดเก็บข้อมูลตามกรอบตัวชี้วัด โดยมาตรฐานการปฏิบัติงานควรประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้ มาตรฐานคุณภาพงาน ต้นทุนต่อหน่วย/ระบบบัญชีต้นทุน แผนลดรายจ่าย และการใช้ระบบสารสนเทศร่วมกัน (ชนิดของมาตรฐานการปฏิบัติงานที่จะกำหนดขึ้นอยู่กับประเภทของภารกิจหลักหรืองานหลัก)
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และมีการดำเนินการ ดังนี้ ■ ส่วนราชการ/จังหวัด มีการสื่อสารมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึงกัน เช่น การประชุม บันทึกรายงาน/หนังสือเวียน Website เป็นต้น ■ ส่วนราชการ/จังหวัด ดำเนินการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลักแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนด และจัดให้มีระบบ/เครื่องมือต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพ เช่น การใช้ระบบซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้มีการติดตาม ประเมินผล และมีการรายงานผลความสำเร็จของการปรับปรุงภารกิจหลักหรืองานหลักต่อผู้บริหารระดับสูงสุดของส่วนราชการ/จังหวัดอย่างน้อยรายไตรมาส
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และมีผลความสำเร็จตามตัวชี้วัด 4 ดังนี้ (ตัวชี้วัดที่ใช้วัดความสำเร็จขึ้นอยู่กับประเภทของภารกิจหลักหรืองานหลัก) ■ ภารกิจหลักหรืองานหลักที่มีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงาน ■ ต้นทุนต่อหน่วยในการให้บริการสาธารณะที่ต่ำกว่าต้นทุนต่อหน่วยในการให้บริการสาธารณะประเภทเดียวกันของส่วนราชการ/จังหวัดหรือต่ำกว่าต้นทุนต่อหน่วยในการให้บริการสาธารณะตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้ ■ วงเงินรายจ่ายในการปฏิบัติราชการที่ลดลงหรือการลดรายจ่ายต่อหน่วยบริการสาธารณะในการปฏิบัติราชการให้ต่ำกว่าบริการสาธารณะประเภทเดียวกันและต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้

ระดับที่ 5 (ต่อ)	■ ส่วนราชการ/จังหวัดมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้ระบบสาธารณูปโภคร่วมกัน ■ ระดับที่เพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการให้บริการหรือการปฏิบัติราชการ
---------------------	---

หมายเหตุ :

- 1 คณะทำงานดังกล่าวอาจเป็นชุดเดียวกันกับคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการที่ส่วนราชการมีอยู่ก็ได้ แต่ควรมีการกำหนดขอบเขตอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องการควบคุม/เพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลักหรืองานหลักให้ชัดเจน
- 2 รายละเอียดมาตรฐานการปฏิบัติงาน
 1. มาตรฐานคุณภาพงานการปฏิบัติราชการ
ส่วนราชการ/จังหวัด เผยแพร่มาตรฐานปริมาณ มาตรฐานคุณภาพงาน และแผนผังกระบวนการปฏิบัติงาน (Work flow) แต่ละเรื่องที่ข้าราชการแต่ละคนจะต้องทำให้แล้วเสร็จให้ข้าราชการและประชาชนทั่วไปรับทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวัดประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการ
 2. ต้นทุนต่อหน่วย/ระบบบัญชีต้นทุนในการบริการสาธารณะ
ส่วนราชการ/จังหวัดควรประยุกต์ใช้ระบบบัญชีต้นทุน เพื่อแสดงถึงต้นทุนในการดำเนินงานที่ชัดเจนและผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีต้นทุนในการกำหนดแนวทางการให้ทรัพยากรโดยรวมขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
 3. แผนลดรายจ่ายต่อหน่วยของส่วนราชการ/จังหวัด
ในกรณีนี้ส่วนราชการ/จังหวัดใดมีรายจ่ายในการปฏิบัติราชการสูงกว่ารายจ่ายต่อหน่วยบริการสาธารณะที่เป็นประเภทเดียวกันให้ส่วนราชการนั้นๆ จัดทำแผนลดรายจ่ายต่อหน่วย เสนอต่อสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานประมาณเพื่อถือปฏิบัติในการลดค่าใช้จ่ายต่อไป
 4. การจัดทำระบบสาธารณูปโภคร่วมกัน
ส่วนราชการ/จังหวัดควรมีการดำเนินการโดยให้หน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบจัดทำโครงการสาธารณูปโภคที่อยู่ในความรับผิดชอบต้องมาดำเนินการลดค่าใช้จ่ายการก่อสร้างในระยะยาว และลดผลกระทบต่อประชาชนในช่วงการดำเนินโครงการ
- 3 ภารกิจหลักหรืองานหลัก ให้ความสำคัญเฉพาะภารกิจหลัก (Core Business) ของหน่วยงาน โดยหน่วยงานต้องเป็นผู้กำหนดด้วยตนเองว่า ภารกิจหลักและผลผลิตหลักของหน่วยงานคืออะไร ซึ่งภารกิจหลักและผลผลิตหลักตามกรอบที่สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานประมาณกำหนด มีความหมายดังนี้

➤ **ภารกิจหลักหรืองานหลัก** : เป็นภารกิจที่ส่วนราชการ/จังหวัด ต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ นอกจากนี้ภารกิจหลักรวมถึงภารกิจอื่นที่หน่วยงานเหนือขึ้นไปมอบหมายให้ปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเกินกว่า 3 ปี ในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติภารกิจ หน่วยงานต้องมีการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานหรือแผนปฏิบัติการรองรับอย่างชัดเจน ทั้งนี้ภารกิจของส่วนราชการสามารถแบ่งอย่างกว้างๆ ได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

 - **การให้บริการสาธารณะ** ซึ่งประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง อาทิ บริการบำบัดประชาชน การศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพ บริการในกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น
 - **บริการด้านการพัฒนาและความมั่นคง** โดยประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยอ้อม เช่น การจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การป้องกันประเทศ เป็นต้น
 - **ผลผลิตหลัก** : หมายความว่า ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติภารกิจหลักของหน่วยงานทั้งที่มีลักษณะเป็นงานหรือโครงการ

หมายเหตุ : (ต่อ)

ผลผลิตดังกล่าวเป็นการให้บริการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐ ทั้งในรูปแบบของการให้บริการโดยตรง หรือโดยการใช้วัสดุสิ่งของและหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนหรือองค์กรภายนอกหน่วยงานนั้น นอกจากนี้ผลผลิตดังกล่าวต้องสอดคล้องตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือกำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีแล้วแต่กรณี

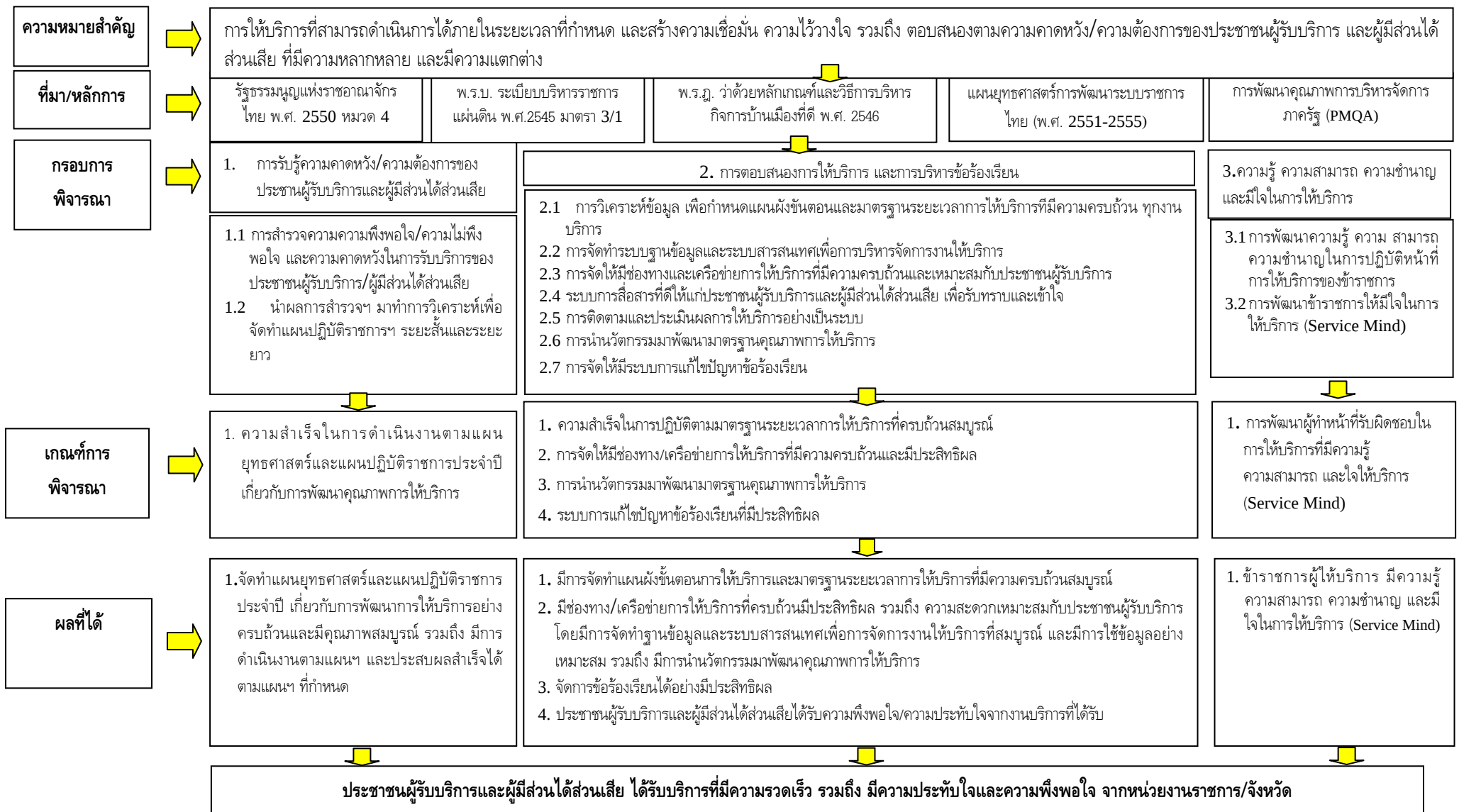
►► **โครงการสำคัญเพื่อผลักดันภารกิจ** การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการให้บรรลุผลสำเร็จ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ในหลายหน่วยงานต้องอาศัยการดำเนินโครงการเพื่อผลักดันให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติภารกิจ ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติภารกิจที่มีลักษณะเป็นการดำเนินโครงการ จำเป็นต้องประเมินความคุ้มค่าของโครงการดังกล่าวด้วย เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผล และประสิทธิภาพของโครงการนั้นๆ ซึ่งจะมีผลเชื่อมโยงถึงประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และผลกระทบของการปฏิบัติภารกิจ ตลอดจนการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ/ยุทธศาสตร์ของส่วนราชการเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้โครงการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือยุบเลิกโครงการที่ไม่มีความคุ้มค่าหรือไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หรือยุทธศาสตร์ของส่วนราชการนั้น

โครงการที่ส่วนราชการต้องนำมาประเมินประสิทธิภาพจะต้องเป็นโครงการที่มีความสำคัญ เป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการปฏิบัติภารกิจ การดำเนินโครงการส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของภารกิจหรือยุทธศาสตร์ หรือเป็นโครงการที่มีวงเงินลงทุนสูงหรือมีผลกระทบต่อประชาชนสูง

⁴ ตัวอย่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการปฏิบัติภารกิจ

1. ต้นทุนต่อหน่วย : ประเมินต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง โดยเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ประมาณการไว้ในช่วงต้นวางแผนว่าสูงหรือต่ำกว่าแผนอย่างไร เพราะเหตุใด
2. สัดส่วนผลผลิตต่อทรัพยากร : ประเมินผลผลิตของการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ซึ่งจะช่วยให้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง
3. สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน : เป็นการวิเคราะห์ถึงความประหยัดในการทำงานตั้งแต่ขั้นตอนการจัดหาปัจจัยการผลิตและระหว่างการทำงาน เพื่อดูว่าการดำเนินงานมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการประมาณการไว้เพียงใด และเพราะเหตุใด ซึ่งจะเป็นสาเหตุหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตัวชี้วัดนี้เหมาะกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งผ่านงบประมาณให้กับหน่วยงานอื่นเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผน
4. สัดส่วนเวลาที่ใช้จริงในการให้บริการเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่กำหนด : เป็นการวิเคราะห์ถึงความรวดเร็วในการทำงานอันเกิดจากการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ โดยมีการจัดทำมาตรฐานเวลาการให้บริการไว้เพื่อเปรียบเทียบกับความมีประสิทธิภาพ
5. คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดตามคู่มือการประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพ : เป็นการวิเคราะห์ถึงคุณภาพในการให้บริการ โดยมีการจัดทำมาตรฐานคู่มือการประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพที่หน่วยงานหรือกระทรวงกำหนดเพื่อเปรียบเทียบถึงคุณภาพ
6. ปริมาณผลผลิตที่ได้จริงเปรียบเทียบกับแผน : เป็นการวิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการนำส่งผลผลิตเพื่อเปรียบเทียบถึงประสิทธิภาพ
7. ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการ : เป็นการประเมินของผู้รับบริการต่อผู้ให้บริการซึ่งหน่วยงานผู้ให้บริการจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มผู้รับบริการ เช่น สอบถามจากประชาชนหรือส่วนราชการ เป็นต้น และประเมินตามประเด็นที่ต้องการทราบเพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงกระบวนการให้บริการ

3. หลักการตอบสนอง



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการตอบสนอง

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. ความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ 2. ความสำเร็จในการปฏิบัติตามมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการที่ครบถ้วนสมบูรณ์ 3. การจัดให้มีช่องทาง/เครือข่ายการให้บริการที่มีความครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ 4. การนำนวัตกรรมมาพัฒนามาตรฐานคุณภาพการให้บริการ 5. ระบบการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ 6. การพัฒนาผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการที่มีความรู้ ความสามารถ และใจให้บริการ (Service Mind)	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการตอบสนอง (ต่อ)

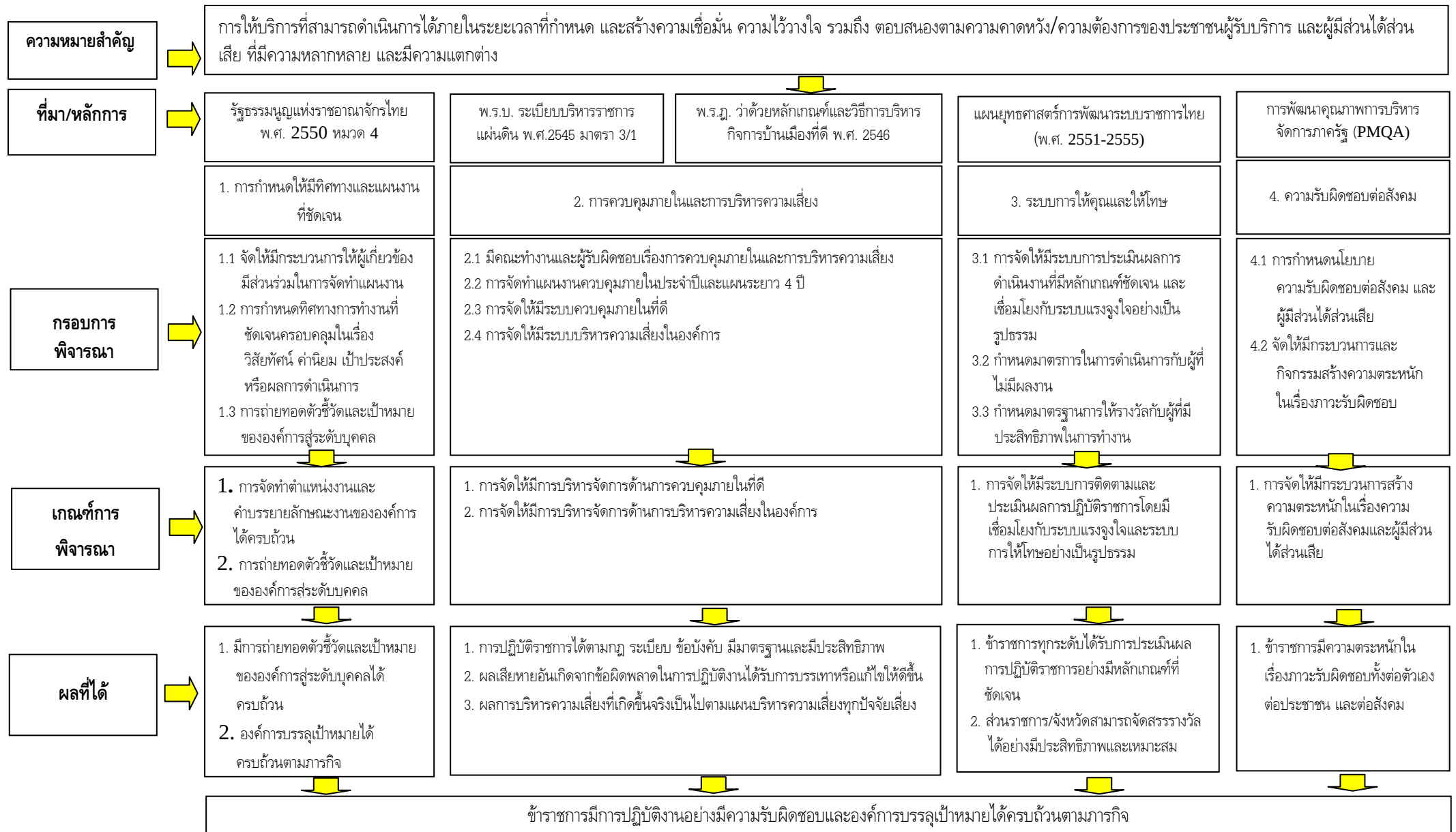
1. ความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ	
ระดับที่ 1	■ ส่วนราชการ/จังหวัด ไม่มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ
ระดับที่ 2	■ ส่วนราชการ/จังหวัด มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำ/ทบทวน ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการพร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ■ ผู้รับผิดชอบมีการประชุมหารือร่วมกันอย่างเป็นทางการ เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยมีการนำข้อมูลผลการดำเนินงานต่างๆ เกี่ยวกับการให้บริการทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตมาวิเคราะห์ รวมถึงมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการจัดทำแผนฯ อย่างชัดเจน
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ ■ เนื้อหาของแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์¹ ■ หัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัด ให้ความเห็นชอบแผนฯ ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้ ■ มีการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การให้บริการแก่ข้าราชการทุกระดับ และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ■ มีการถ่ายทอดตัวชี้วัด และเป้าหมายของหน่วยงานลงสู่ระดับบุคคลได้ครบทุกสำนัก/กอง ■ ส่วนราชการ/จังหวัดสามารถดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วนทุกแผนฯ ■ จัดให้มีการติดตาม การรายงาน และการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนฯ อย่างเป็นระบบ²
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้ ■ ส่วนราชการและจังหวัด สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้านการให้บริการ อย่างครบถ้วนทุกแผนฯ ■ ระดับผลการปฏิบัติการทุกงานบริการ ดีเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมอย่างน้อย 3 ปี ติดต่อกัน
หมายเหตุ : ¹ องค์ประกอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ■ แผนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต นโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ เป้าหมายทั้งระยะยาว-สั้น ที่มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึง มีการแบ่งกลุ่มตามประเภทงานให้บริการ และช่องทางการให้บริการ อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ เป้าหมายที่กำหนดต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยที่ทำให้ไม่สำเร็จ (Risk Factor) แผนงานและโครงการ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน หน่วยงานและผู้รับผิดชอบ อื่นๆ	

หมายเหตุ : (ต่อ)

- แผนปฏิบัติราชการประจำปี ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการ เป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และอื่นๆ

² การติดตาม การรายงาน และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ หมายถึง ส่วนราชการ/จังหวัดต้องมีการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ในการติดตามการรายงานและการประเมินผลอย่างชัดเจน ได้แก่ ผู้รับผิดชอบ รูปแบบการรายงานที่เป็นมาตรฐาน ขั้นตอนและ กระบวนการดำเนินงาน ระยะเวลาและความถี่ ระบบการสอบทานข้อมูล

4. หลักการรับผิดชอบ



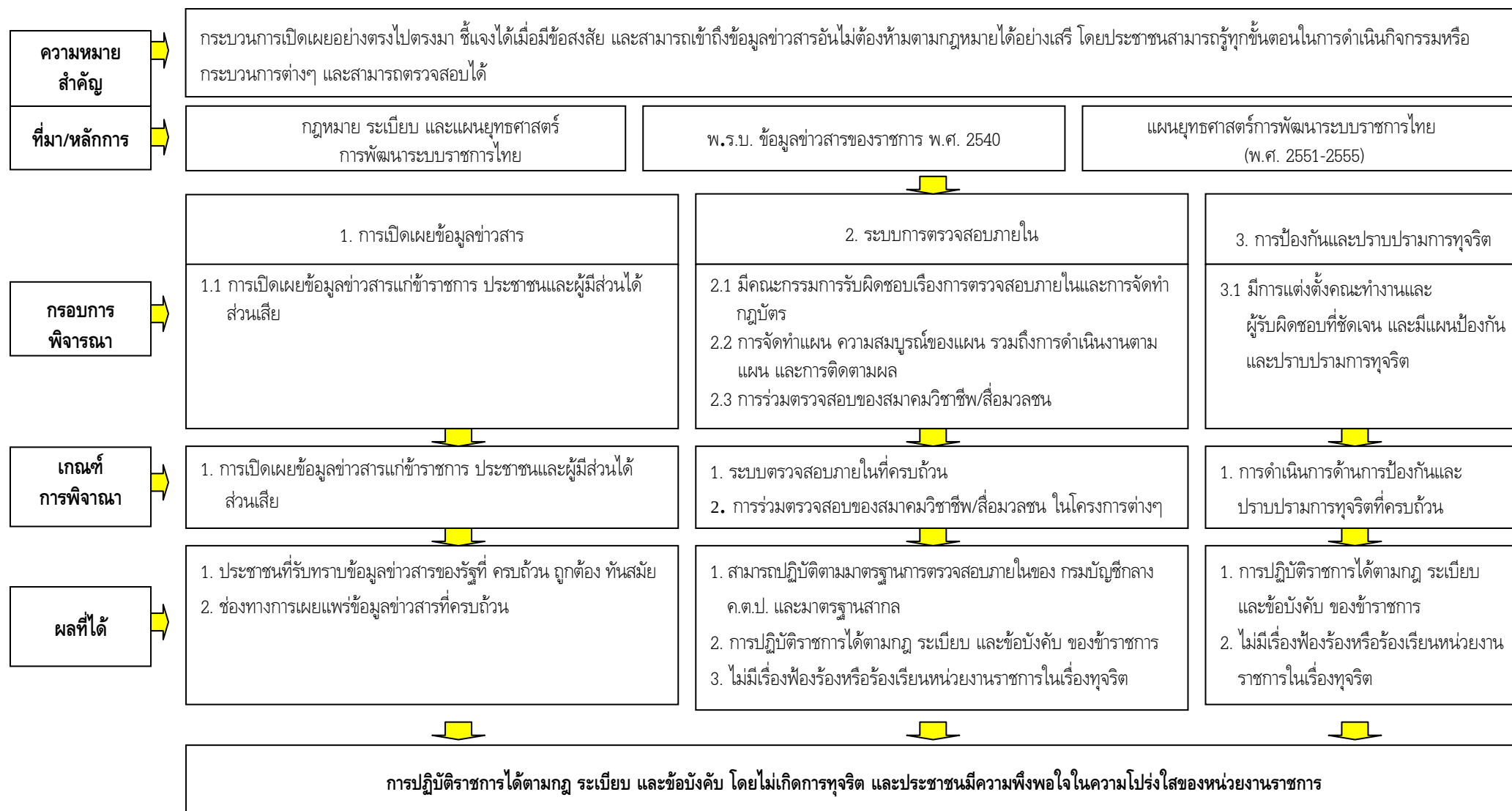
เกณฑ์พิจารณา : หลักการรับผิดชอบ

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. การจัดทำตำแหน่งงานและคำบรรยายลักษณะงานขององค์การได้ครบถ้วน	15
2. การถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์การสู่ระดับบุคคล	20
3. การจัดให้มีการบริหารจัดการด้านการควบคุมภายในที่ดี	15
4. การจัดให้มีการบริหารจัดการด้านการบริหารความเสี่ยงในองค์การ	15
5. การจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีการเชื่อมโยงกับระบบแรงจูงใจและระบบการให้โทษอย่างเป็นรูปธรรม	15
6. การจัดให้มีกระบวนการสร้างความตระหนักในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	20

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการรับผิดชอบ (ต่อ)

1. การจัดทำตำแหน่งงานและคำบรรยายลักษณะงานขององค์การได้ครบถ้วน	
ระดับที่ 1	ส่วนราชการ/จังหวัดไม่มีการจัดทำตำแหน่งงานและคำบรรยายลักษณะงานขององค์การ
ระดับที่ 2	ส่วนราชการ/จังหวัดมีการจัดทำแผนภูมิองค์กรที่มีความสอดคล้องกับภารกิจ และกระบวนการหลักในการดำเนินงานขององค์การ รวมถึงมีการจัดตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบจัดทำคำบรรยายลักษณะงาน และนำแผนภูมิองค์กรมาใช้ในการจัดทำร่างคำบรรยายลักษณะงานได้ครบถ้วนทุกตำแหน่งงาน โดยผ่านการสอบถามความถูกต้องจากผู้ครองตำแหน่ง (ในกรณีที่มีผู้ครองตำแหน่งหลายคน สามารถคัดเลือกตัวแทนได้) และผู้บังคับบัญชาของแต่ละตำแหน่งงานทุกตำแหน่ง (อย่างน้อย 1 ระดับ)
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ มีการจัดทำคำบรรยายลักษณะงานครบทุกตำแหน่งงาน¹ และผ่านการสอบถามความสอดคล้องของขอบเขตงานและอำนาจในการดำเนินการของตำแหน่งทั้งหมดจากคณะทำงาน และได้รับการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้ - ส่วนราชการ/จังหวัดมีการเผยแพร่ แผนภูมิองค์กรและผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ในองค์กร รวมถึง มีการเผยแพร่ขั้นตอนและระยะเวลาแต่ละขั้นตอน อย่างครบถ้วนทุกงานบริการแก่ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบอย่างชัดเจน - มีการจัดทำฐานข้อมูลเรื่องตำแหน่งงาน² - มีการนำคำบรรยายลักษณะงานและฐานข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์³ และปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ - มีการติดตาม สอบทาน และรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งงานที่กำหนดอย่างเป็นระบบ
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้ - ผลการสอบทาน ไม่มีข้อร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่อันเกิดจากการจัดทำแผนภูมิองค์กร รวมถึง ขั้นตอนและระยะเวลาแต่ละขั้นตอน - ผลการสอบทาน ไม่มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการทุกระดับอันเกิดจากการจัดทำตำแหน่งงานและคำบรรยายลักษณะงาน
หมายเหตุ : ¹ ความครบถ้วนขององค์ประกอบคำบรรยายลักษณะงาน ได้แก่ 1. ระบุชื่อตำแหน่ง และข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งในโครงสร้างการบริหาร 2. ระบุวัตถุประสงค์ ขอบเขตงานที่ชัดเจนสำหรับแต่ละตำแหน่ง 3. ระบุคุณสมบัติพื้นฐาน (Job Specification) ในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง 4. ระบุถึงอำนาจในการตัดสินใจ หรืออำนาจในการดำเนินการแต่ละตำแหน่ง และ 5. ระบุถึงสังกัด สายการบังคับบัญชา และการรายงาน ² การจัดทำฐานข้อมูลเรื่องตำแหน่งงาน [ข้อมูลรายบุคคล] ประกอบด้วย : 1) ประวัติพื้นฐาน (Demographic) เช่น ที่อยู่ อายุ การศึกษา รายได้ ฯลฯ 2) ประวัติการฝึกอบรมดูงาน และ 3) ประวัติการเลื่อนขั้น ความดีความชอบ ³ การนำคำบรรยายลักษณะงานและฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ดังนี้ - การวิเคราะห์ทักษะ ความสามารถ ทศนคติ และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ในแต่ละตำแหน่ง (Competency) - การจัดทำแผนการพัฒนาฝึกอบรม (Training Road Map) และการจัดทำแผนที่ความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Development) - การวิเคราะห์และจัดทำแผนสรุปอัตราากำลังที่ต้องการ (Demand side) ในแต่ละปีงบประมาณ - การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่างาน และมีการประเมินค่างานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (Job Evaluation) - การกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่งงานและนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ	

5. หลักความโปร่งใส



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักความโปร่งใส

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. ระบบการตรวจสอบภายในที่ครบถ้วน 3. การร่วมตรวจสอบของสมาคมวิชาชีพ/สื่อมวลชนในโครงการต่างๆ 4. การดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ครบถ้วน	

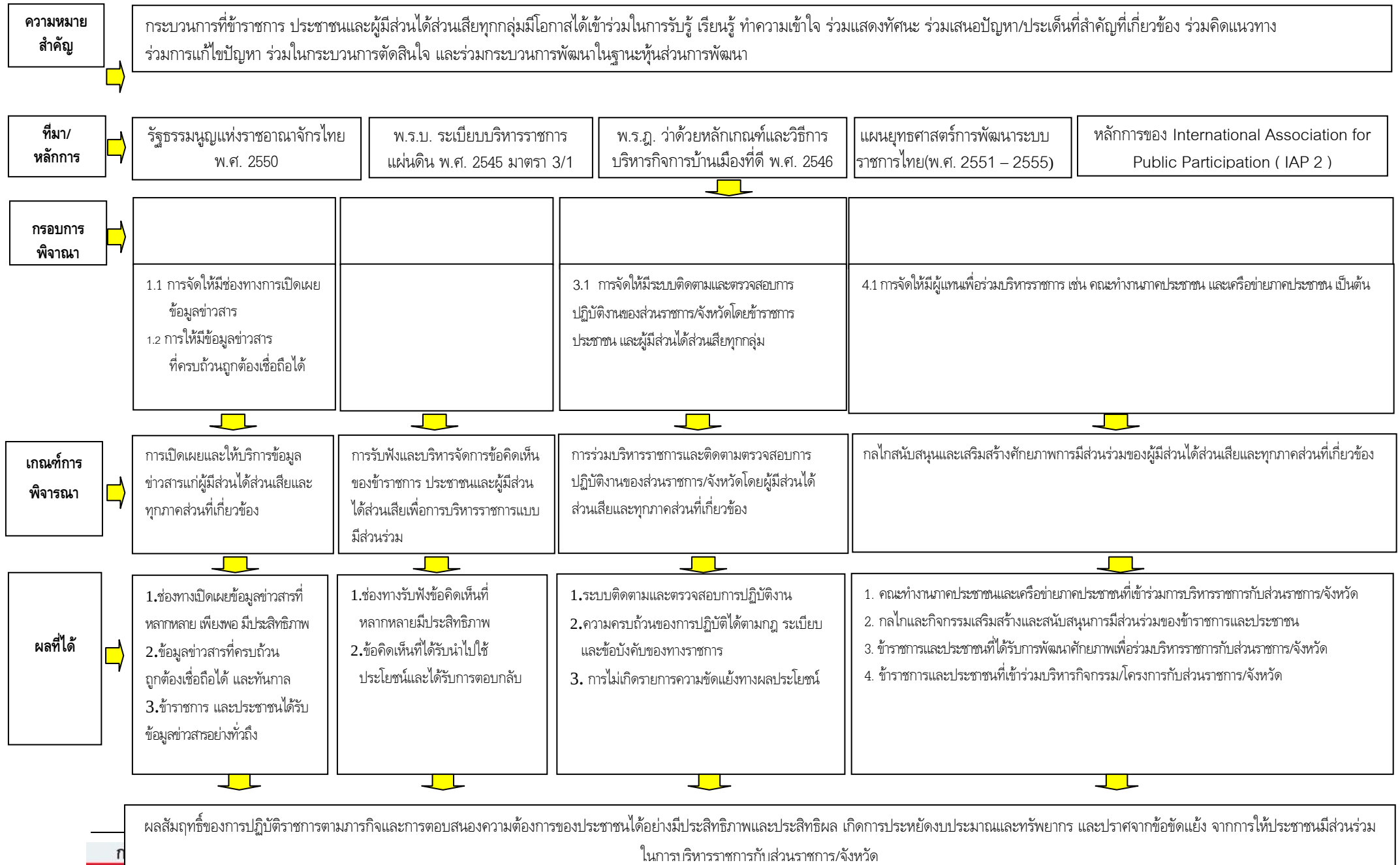
เกณฑ์การพิจารณา : หลักความโปร่งใส (ต่อ)

1. การเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
ระดับที่ 1	ไม่มีการจัดให้มีช่องทางการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ¹ ของส่วนราชการ/จังหวัด
ระดับที่ 2	จัดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบงานด้านการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสาร โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน และมีการสำรวจและสรุปความต้องการของข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร และช่องทางการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายอย่างครบถ้วนทุกกลุ่ม
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ จัดให้มีช่องทางการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยมีความหลากหลายอย่างน้อย 5 ช่องทาง ² โดย 2 ช่องทางกำหนดให้เป็น เว็บไซต์ และการติดประกาศ
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้ - เปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และ ทันกาลอย่างน้อย 15 ชั่วโมง³ ผ่านช่องทางต่างๆ⁴ - ส่วนราชการ/จังหวัด ติดตาม และประเมินผลสำเร็จในการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน จัดทำเป็นรายงานนำเสนอแก่หัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัดอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส - ส่วนราชการ/จังหวัดปรับปรุงและแก้ไขการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารจากผลสรุปการติดตามและประเมินผล เพื่อให้การเปิดเผยและให้บริการข้อมูลบรรลุผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้ - ร้อยละ 90 ของประชาชนในพื้นที่ที่ส่วนราชการ/จังหวัดกำกับดูแลและให้บริการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากส่วนราชการ/จังหวัดอย่างครบถ้วนและเพียงพอ - ร้อยละ 100 ของการสอบถามข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการ/จังหวัดสามารถตอบกลับได้ภายใน 15 วัน เมื่อเทียบกับจำนวนครั้งการสอบถามข้อมูลทั้งหมดของส่วนราชการ/จังหวัด
หมายเหตุ : ¹ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการซึ่งหมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและจังหวัดโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นส่วนราชการด้วย ² ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย 1. เอกสารสิ่งพิมพ์ 2. แผ่นพับ 3. จดหมายข่าว 4. แผ่นผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5. ติดประกาศต่างๆ 6. เว็บไซต์ 7. การจัดทำ Spot โฆษณา 8. การจัดทำโลโก้ 9.การจัดนิทรรศการ 10. การเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (Press release) 11. การเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์ 12. การเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ 13. การจัดแถลงข่าว (Press conference) 14. การจัดทำสื่อเผยแพร่ (Bill board) และ 15. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ³ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผย ได้แก่ 1. ข้อมูลสารสนเทศด้านการเงิน การบริหารงบประมาณ และการดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการ/จังหวัด 2. คำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี 3. ผลการดำเนินงานตามคำรับรองฯ 4. ฐานข้อมูลที่สนับสนุนยุทธศาสตร์การดำเนินงาน 5. โครงสร้างการบริหารราชการและส่วนราชการภายใต้สังกัด 6. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหัวหน้าและผู้บริหารส่วนราชการ/จังหวัด 7. ภารกิจ และวิสัยทัศน์ 8. ภาพรวมแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี 9. โครงการลงทุนที่สำคัญ (ถ้ามี) หมายเหตุ : (ต่อ)	

10. การจัดซื้อจัดจ้าง และการประกาศประกวดราคาที่มีหัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัดลงนาม 11. นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี 12. นโยบายการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม 13. การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล หรือนโยบายของกระทรวงต้นสังกัด 14. กฎ มติ ค.ร.ม. ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย เพื่อให้เอกชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และ 15. สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับ ข้อมูลข่าวสาร และคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ **(ทั้งนี้ หากส่วนราชการ/จังหวัดไม่มีโครงการลงทุนให้ส่วนราชการ/จังหวัด เปิดเผยหัวข้อดังกล่าว และระบุรายละเอียดว่า “ส่วนราชการ/จังหวัดไม่มีโครงการลงทุนในปีปัจจุบัน”)**

⁴ กำหนดพิจารณาความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง 15 หัวข้อ เฉพาะเว็บไซต์ และการตีพิมพ์ประกาศ

6. หลักการมีส่วนร่วม



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการมีส่วนร่วม

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. การเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 2. การรับฟังและบริหารจัดการข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม 3. การร่วมบริหารราชการและติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการ/จังหวัดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 4. กลไกสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการมีส่วนร่วม (ต่อ)

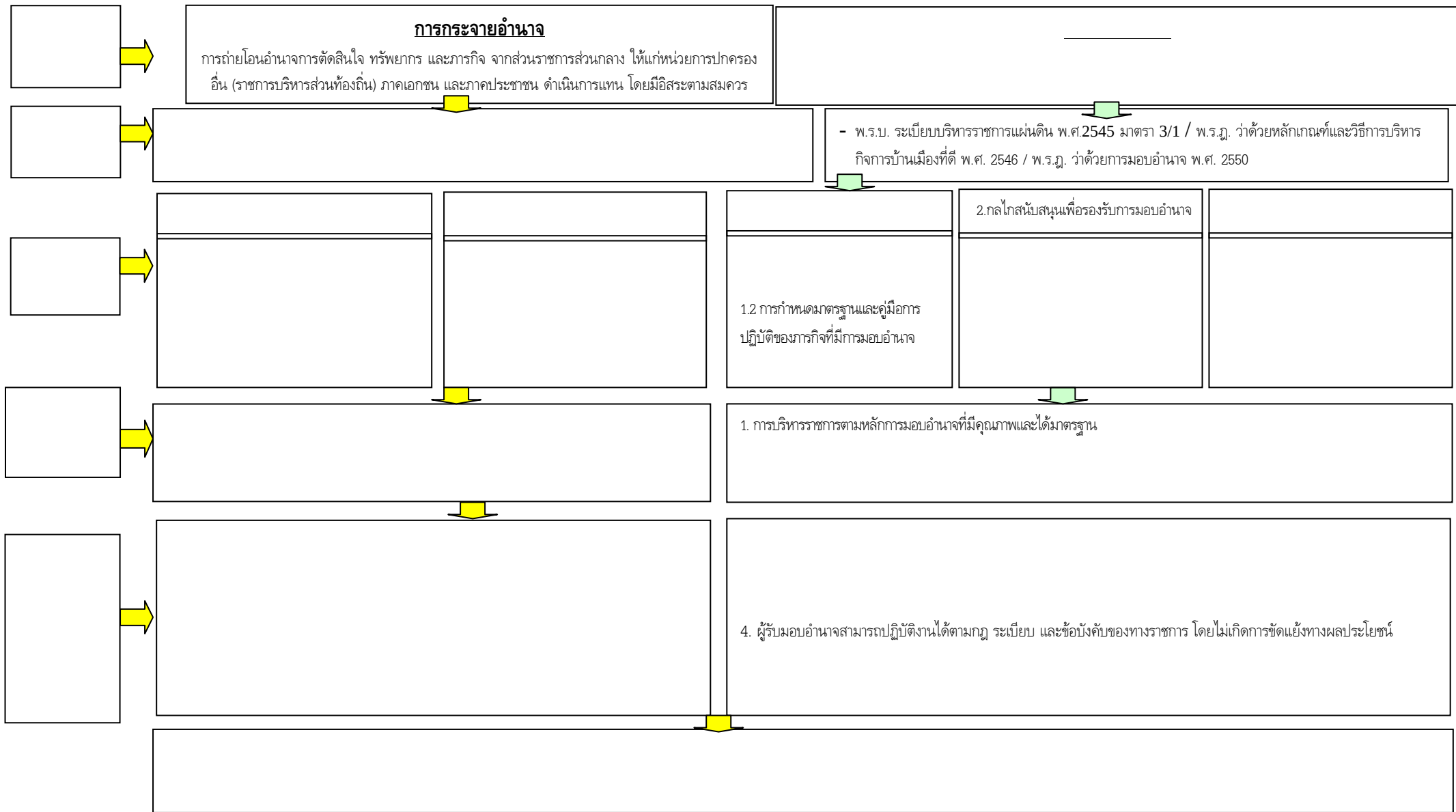
1. การเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ¹	
ระดับที่ 1	ไม่มีการจัดให้มีช่องทางการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ² และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการ/จังหวัด
ระดับที่ 2	จัดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบงานด้านการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสาร โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน และมีการสำรวจและสรุปความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร และช่องทางการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายอย่างครบถ้วนทุกกลุ่ม
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ จัดให้มีช่องทางการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับผลสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีความหลากหลายอย่างน้อย 5 ช่องทาง ³ โดย 2 ช่องทางกำหนดให้เป็น เว็บไซต์ และการติดประกาศ
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้ ■ เปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และ ทันกาลอย่างน้อย 15 หัวข้อ⁴ ผ่านช่องทางต่างๆ⁵ ■ ส่วนราชการจังหวัดติดตามและประเมินผลสำเร็จในการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน จัดทำเป็นรายงานนำเสนอแก่หัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัดอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส ■ ส่วนราชการ/จังหวัดปรับปรุงและแก้ไขการเปิดเผยและให้บริการข้อมูลข่าวสารจากผลสรุปการติดตามและประเมินผล เพื่อให้การเปิดเผยและให้บริการข้อมูลบรรลุผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้ ■ ร้อยละ 90 ของประชาชนในพื้นที่ที่ส่วนราชการ/จังหวัดกำกับดูแลและให้บริการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากส่วนราชการ/จังหวัดอย่างครบถ้วนและเพียงพอ ■ ร้อยละ 100 ของการสอบถามข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการ/จังหวัดสามารถตอบกลับได้ภายใน 15 วัน เมื่อเทียบกับจำนวนครั้งการสอบถามข้อมูลทั้งหมดของส่วนราชการ/จังหวัด
หมายเหตุ : ¹ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ² ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการซึ่งหมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและจังหวัดโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นส่วนราชการด้วย ³ ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย 1. เอกสารสิ่งพิมพ์ 2. แผ่นพับ 3. จดหมายข่าว 4. แผ่นผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5. ติดประกาศต่างๆ 6. เว็บไซต์ 7. การจัดทำ Spot โฆษณา 8. การจัดทำโลโก้ 9.การจัดนิทรรศการ 10. การเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (Press release) 11. การเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์ 12. การเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ 13. การจัดแถลงข่าว (Press conference) 14. การจัดทำสื่อเผยแพร่ (Bill board) และ 15. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ⁴ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผย ได้แก่ 1. ข้อมูลสารสนเทศด้านการเงิน การบริหารงบประมาณ และการดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการ/จังหวัด 2.คำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี 3.ผลการดำเนินงานตามคำรับรองฯ 4. ฐานข้อมูลที่สนับสนุนยุทธศาสตร์	

หมายเหตุ : (ต่อ)

ราชการ/จังหวัด 7. ภารกิจ และวิสัยทัศน์ 8. ภาพรวมแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี 9. โครงการลงทุนที่สำคัญ (ถ้ามี) 10. การจัดซื้อจัดจ้าง และการประกาศประกวดราคาที่เกี่ยวข้องส่วนราชการ/จังหวัดลงนาม 11. นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี 12. นโยบายการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม 13. การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล หรือนโยบายของกระทรวงต้นสังกัด 14. กฎ มติ คร.ม. ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย เพื่อให้เอกชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และ 15. สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร และคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ **(ทั้งนี้ หากส่วนราชการ/จังหวัดไม่มีโครงการลงทุนให้ส่วนราชการ/จังหวัดเปิดเผยหัวข้อดังกล่าว และระบุรายละเอียดว่า “ส่วนราชการ/จังหวัดไม่มีโครงการลงทุนในปัจจุบัน”)**

⁵ กำหนดพิจารณาความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง 15 หัวข้อ เฉพาะเว็บไซต์ และการตีพิมพ์ประกาศ

7. หลักการกระจายอำนาจ



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการกระจายอำนาจ

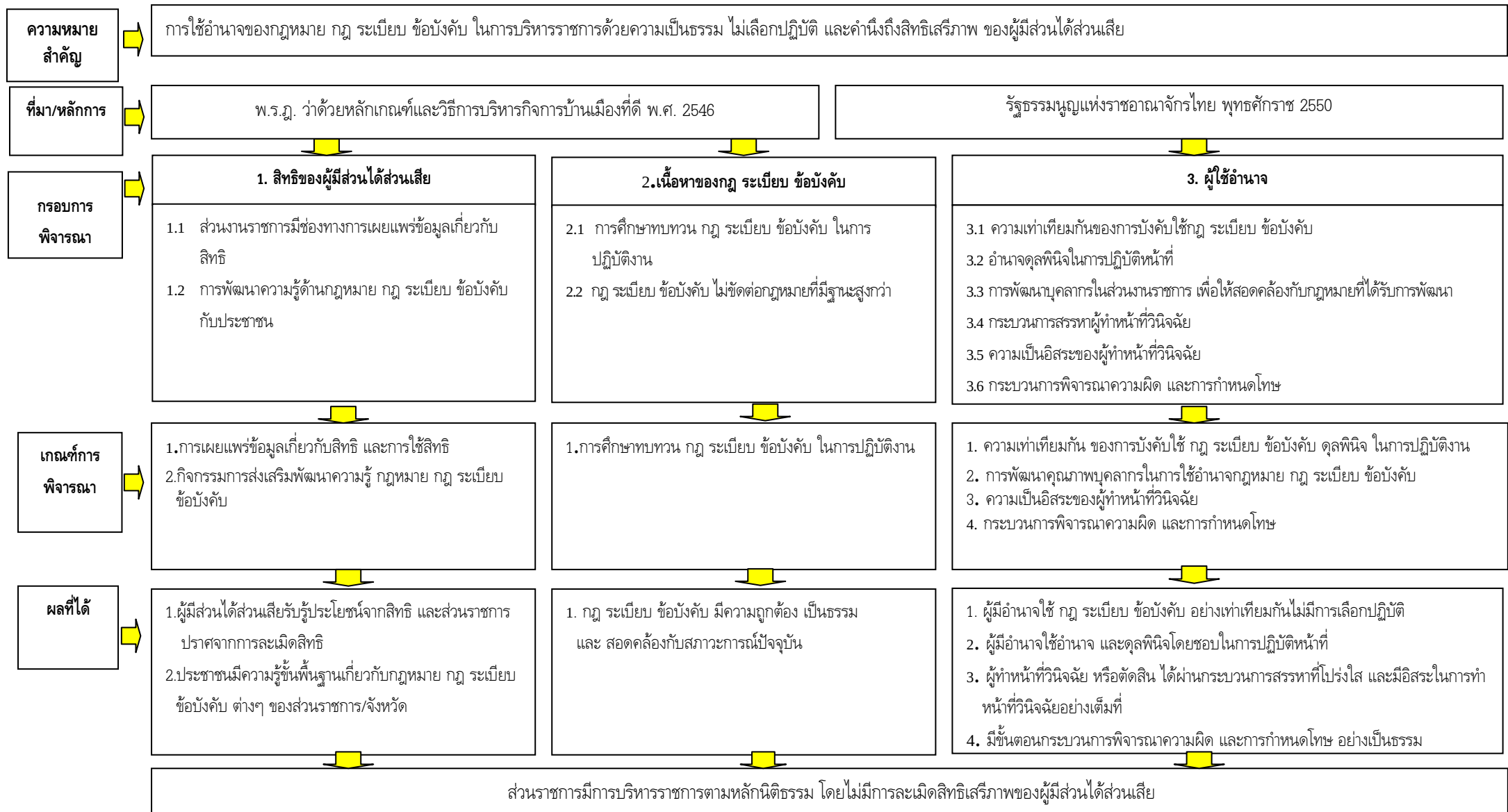
เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. การบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจและมอบอำนาจที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	
2. กลไกสนับสนุนการบริหารราชการตามหลักการกระจายและมอบอำนาจ	
3. การติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติราชการจากการมอบอำนาจ	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักการกระจายอำนาจ (ต่อ)

1. การบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจและมอบอำนาจที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	
แบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 เกณฑ์ย่อย ได้แก่	
1.1. การบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	
ระดับที่ 1	ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์/แนวทางการบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจ
ระดับที่ 2	จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานด้านการกระจายอำนาจ ¹ ของส่วนราชการ/จังหวัดที่มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน พร้อมจัดให้มีการทบทวน/กำหนดหลักเกณฑ์/แนวทางการคัดเลือกและถ่ายโอน ² อำนาจ ภารกิจ/บริการ และ ทรัพยากร แก่ผู้รับการถ่ายโอนอำนาจ นำเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัดเห็นชอบได้แล้วเสร็จเพื่อนำไปใช้ในทางปฏิบัติ
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ จัดให้มีการวิเคราะห์และจำแนกกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน และทบทวน/กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของทุกกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนของส่วนราชการ/จังหวัด จัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานของภารกิจที่มีการถ่ายโอน เพื่อให้ผู้รับการถ่ายโอนอำนาจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐานตามที่ส่วนราชการ/จังหวัดกำหนด
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้ ■ เผยแพร่ และชี้แจงหลักเกณฑ์/แนวทางการคัดเลือกและถ่ายโอน อำนาจ ภารกิจ/บริการ และทรัพยากร แก่ผู้รับการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนราชการ/จังหวัด รวมถึงคู่มือและระเบียบการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานในกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนทุกกระบวนการแก่ผู้รับการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนราชการ/จังหวัดอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม ■ ถ่ายโอนอำนาจ ภารกิจ/บริการ และทรัพยากรไปสู่ผู้รับการถ่ายโอนอำนาจของส่วนราชการ/จังหวัดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ■ นำคู่มือและระเบียบการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานของทุกกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนไปใช้ในทางปฏิบัติอย่างครบถ้วนทุกกระบวนการ ■ ส่วนราชการ/จังหวัดติดตามและประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานจากการกระจายอำนาจที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบและหลักเกณฑ์ชัดเจน จัดทำเป็นรายงานนำเสนอแก่หัวหน้าส่วนราชการ/จังหวัดอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส ■ ส่วนราชการ/จังหวัดปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติงานจากการกระจายอำนาจเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานบรรลุได้ตามเป้าประสงค์/เป้าหมายของกฎหมาย และของส่วนราชการ/จังหวัดอย่างครบถ้วน
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้ ■ ร้อยละ 100 ของผลสำเร็จในการถ่ายโอนอำนาจ ภารกิจ และทรัพยากรแก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามเป้าหมายของ พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 หรือฉบับล่าสุดที่ได้รับการทบทวนและเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (ประเมินเฉพาะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542) ■ จำนวนที่เพิ่มขึ้นของภารกิจ/บริการที่ส่วนราชการ/จังหวัดมีการถ่ายโอนแก่ภาคเอกชน เพื่อเปิดให้มีการแข่งขันโดยพยายามลดการผูกขาดของหน่วยงานราชการในการเป็นผู้ให้บริการสาธารณะ และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือองค์กร

ระดับ 5 (ต่อ)	พัฒนาไม่แสวงหากำไรและองค์กรประชาสังคมสามารถคัดค้านและเข้ามาดำเนินการแข่งขันได้ (contestability) ▪ ร้อยละ 100 ของจำนวนภารกิจ/บริการ ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ส่วนราชการ/จังหวัดกำหนดเทียบกับจำนวนภารกิจ/บริการที่มีการถ่ายโอนอำนาจทั้งหมดของส่วนราชการ/จังหวัด ▪ ร้อยละ 85 ของความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการปฏิบัติงานหรือการได้รับบริการจากผู้รับ การ ถ่ายโอนอำนาจจากส่วนราชการ/จังหวัด
หมายเหตุ : ¹ การกระจายอำนาจของส่วนราชการ/จังหวัดกำหนดครอบคลุมการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Decentralization) และสู่ภาคเอกชน เพื่อเปิดให้มีการแข่งขันโดยพยายามลดการผูกขาดของหน่วยงานราชการในการเป็นผู้ให้บริการสาธารณะ และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือองค์กรพัฒนาไม่แสวงหากำไรและองค์กรประชาสังคมสามารถคัดค้านและเข้ามาดำเนินการแข่งขันได้ (contestability) (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง) ² หลักเกณฑ์/แนวทางการคัดเลือกและการถ่ายโอนอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Decentralization) กำหนดให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 หรือฉบับล่าสุดที่ได้รับการทบทวนและเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี	

8.หลักนิติธรรม



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักนิติธรรม

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1 . การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ และการใช้สิทธิ 2. กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาความรู้ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ 3. การศึกษาทบทวน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติงาน 4. ความเท่าเทียมกันของการบังคับใช้ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ดุลพินิจ ในการปฏิบัติงาน 5. การพัฒนาคุณภาพบุคลากรในการใช้อำนาจกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ 6. ความเป็นอิสระของผู้ทำหน้าที่วินิจฉัย 7. กระบวนการพิจารณาความผิด และการกำหนดโทษ	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักนิติธรรม (ต่อ)

1.การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ และการใช้สิทธิ	
ระดับที่ 1	ส่วนราชการ/จังหวัด ไม่มีคณะทำงานทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการใช้สิทธิ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหา ¹ และช่องทางในการเผยแพร่ ² เพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดการที่ชัดเจนในการการเผยแพร่ และช่องทางข้อร้องเรียน ³ ในเรื่องการละเมิดสิทธิ ให้กับ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ⁴ รับรู้
ระดับที่ 2	■ ส่วนราชการ/จังหวัด มีคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการใช้สิทธิ ■ กำหนดขอบเขตหน้าที่ของคณะทำงานอย่างครบถ้วน
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหา และช่องทางในการเผยแพร่ เพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดการที่ชัดเจนในการการเผยแพร่ และช่องทางข้อร้องเรียนในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลให้กับ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับรู้อย่างครบถ้วนทุกกลุ่มเป้าหมาย
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ■ เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางการรับรู้การใช้ประโยชน์จากสิทธิ และช่องทางรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิ ให้กับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อย่างครบถ้วน ทั้งในเชิงรุก เช่น การโฆษณาผ่านรถกระจายเสียง หรือจัดกิจกรรมเสริมความรู้ และในเชิงรับ เช่น การจัดทำแผ่นพับ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ■ ส่วนราชการ/จังหวัด จัดให้มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ในแต่ละช่องทางพร้อมทั้งมีส่วนงานในการบริหารจัดการข้อร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิ ในการเฝ้าผู้ถูกละเมิดสิทธิ
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และ ■ ความพึงพอใจในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการใช้สิทธิ ได้ เกณฑ์ร้อยละ 90 ■ ส่วนราชการ /จังหวัด ไม่มีข้อร้องเรียน ในเรื่องการเข้าถึงข้อมูล
หมายเหตุ : ¹ เนื้อหาในการเผยแพร่ได้แก่ สาระสำคัญของสิทธิ 1. สิทธิ เสรีภาพในความเป็นมนุษย์ เป็นสิทธิที่ติดตัวมากับตัวประชาชน ซึ่งรัฐไม่อาจล่วงล้ำหรือคุกคาม หรือแทรกแซงให้เกิดความแตกต่าง หรือสูญเสียสิทธิได้ 2. สิทธิ เสรีภาพในความเป็นพลเมือง เป็นสิทธิ เสรีภาพเกี่ยวกับการที่สามารถเรียกร้องความต้องการขั้นพื้นฐานจากรัฐ ในฐานะที่เป็นราษฎรของรัฐ เช่น สิทธิในการรับการศึกษา สิทธิในการชุมนุม สิทธิของผู้บริโภค สิทธิในการรับรู้ข่าวสาร เป็นต้น 3. สิทธิความเสมอภาค เป็นสิทธิเสรีภาพ เกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันจากรัฐ หรือการไม่เลือกปฏิบัติ การใช้ประโยชน์จากสิทธิ 1. การขอป้องกันสิทธิ เพื่อป้องกันภัยคุกคามที่จะมีหรือเกิดขึ้นแก่สิทธิประโยชน์ของตน 2. การขอรับความคุ้มครองสิทธิ เพื่อเรียกร้องหรือร้องขอให้รัฐ หรือเจ้าหน้าที่รัฐที่มีอำนาจเพื่อตอบสนองต่อสิทธิประโยชน์ของ ตนได้ตามความต้องการ ตามกฎหมาย	

หมายเหตุ (ต่อ) :

3. การขอรับการเยียวยาสิทธิ เป็นการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิของประชาชนจากรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับการชดเชยความเสียหาย จากการถูกระงับสิทธินั้นให้กลับคืนมา

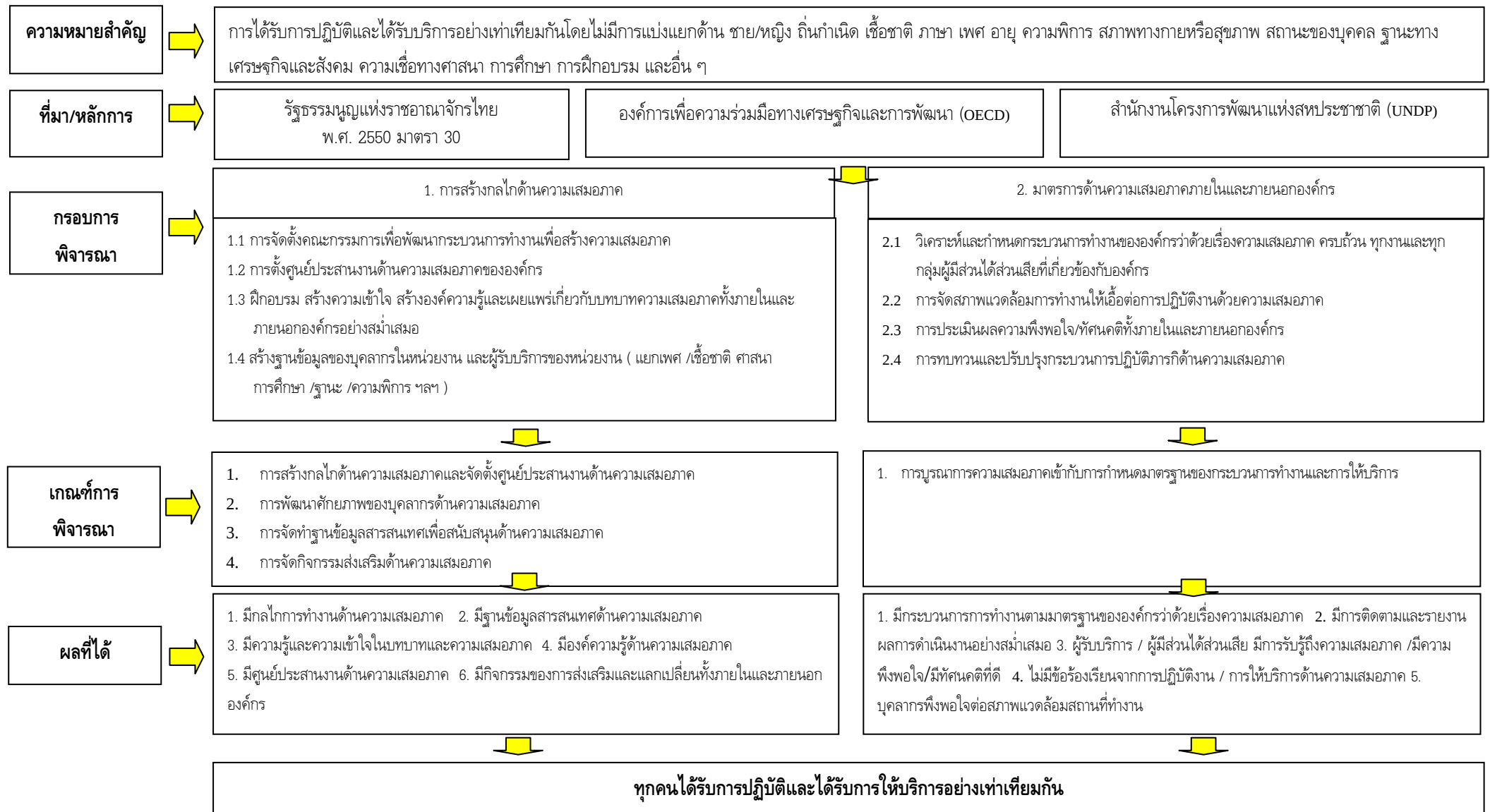
² ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

การจัดตั้งศูนย์มาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ให้ประชาชนรับรู้ผ่านช่องทางต่างๆ อย่างน้อย 5 ช่องทาง โดย 2 ใน 5 ช่องทาง จะเป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ โดยความหลากหลายของช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย 1. เอกสารสิ่งพิมพ์ 2. แผ่นพับ 3. จดหมายข่าว 4. แผ่นผัง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5. ตีพิมพ์ประกาศต่างๆ 6. เว็บไซต์ 7. การจัดทำ Spot โฆษณา 8. การจัดทำโลโก้ 9.การจัดนิทรรศการ 10. การเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (Press release) 11. การเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์ 12. การเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ 13. การจัดแถลงข่าว (Press conference) 14. การจัดทำสื่อเผยแพร่ (Bill board) และ 15. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

³ ระบบรับข้อร้องเรียนต้องมีความหลากหลาย โดยประกอบด้วย 1. ผู้บริหารโดยตรง 2. Website 3.จดหมาย 4. ศูนย์รับข้อร้องเรียน (Call center) 5. e-mail 6. web Board 7. ตู้แสดงความคิดเห็น 8. หัวหน้าหน่วยงาน (ต้นสังกัด) และ 9. อื่นๆ

⁴ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้รับบริการของส่วนราชการ หรือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการ

9. หลักความเสมอภาค



■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักความเสมอภาค (ต่อ)

เกณฑ์การพิจารณา	น้ำหนัก
1. การสร้างกลไกด้านความเสมอภาคและจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค 2. การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านความเสมอภาค 3. การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนด้านความเสมอภาค 4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความเสมอภาค 5. การบูรณาการความเสมอภาคเข้ากับการกำหนดมาตรฐานของกระบวนการทำงานและการให้บริการ	

■ เกณฑ์การพิจารณา : หลักความเสมอภาค (ต่อ)

1. การสร้างกลไกด้านความเสมอภาคและจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค	
ระดับที่ 1	ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการทำงานด้านความเสมอภาค เพื่อกำหนดกรอบและแนวทางการดำเนินงานด้านความเสมอภาค รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการกำกับดูแลด้านความเสมอภาค
ระดับที่ 2	มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการทำงานด้านความเสมอภาค เพื่อกำหนดกรอบและแนวทางการดำเนินงานด้านความเสมอภาค รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการกำกับดูแลด้านความเสมอภาค
ระดับที่ 3	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 2 และมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค โดยแต่งตั้งหัวหน้าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง และกำหนดนโยบายด้านความเสมอภาคที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ
ระดับที่ 4	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 3 และนำไปปฏิบัติดังนี้ ▪ จัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบถึงหน้าที่และการให้บริการของศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค อย่างทั่วถึง ▪ จัดให้มีบุคลากรที่ให้คำปรึกษา รับข้อร้องเรียน ประชาสัมพันธ์ และเบอร์โทรศัพท์กลาง เพื่อให้บริการข้อมูล ▪ จัดให้มีการติดตามความก้าวหน้าหรือตรวจสอบผลการดำเนินงานของศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค และจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ (เป็นรายไตรมาส)
ระดับที่ 5	ผ่านค่าเกณฑ์วัดระดับที่ 4 และนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้ ▪ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตามภารกิจ / หน้าที่ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานความเสมอภาค อย่างครบถ้วน ▪ สามารถรายงานผลให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบผ่านกระบวนการหรือกลไกที่จัดให้มีขึ้น ได้ อย่างเป็นรูปธรรม
หมายเหตุ : ● หลักการและเหตุผลด้านความเสมอภาคในที่นี้ครอบคลุมความเท่าเทียมกันจากเหตุแห่งความแตกต่างทั้งในเรื่องของถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาการฝึกอบรม ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้ความสำคัญต่อความเสมอภาคในโอกาสของบุคคล โดยมาตรา 30 ระบุว่าบุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ● การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกลุ่มบุคคลหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในองค์กร โดยเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลและให้บริการเกี่ยวกับความเสมอภาค การรับข้อร้องเรียน/เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร/ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านการสร้างบทบาทความเสมอภาค เป็นต้น ทั้งนี้ต้องระบุวัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคให้ชัดเจน เช่น - ระบุบทบาท /หน้าที่ ของศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค - ระบุองค์ประกอบของคณะทำงาน - การให้บริการหรือการให้ข้อมูลแก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านไหนบ้าง ● ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและจังหวัดโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นส่วนราชการด้วย	

หมายเหตุ : (ต่อ)

- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้รับบริการของผู้รับบริการของส่วนราชการ หรือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการ
- การจัดให้มีการถ่ายทอดและสื่อสารสร้างความเข้าใจ ต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงวิธีการหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในองค์กรและนอกองค์กร เช่น การจัดประชุม การทำหนังสือเวียน การติดประกาศ การเปิดเผยผ่าน website เป็นต้น
- กระบวนการหรือกลไกที่จัดให้มีขึ้น อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดประชุม การทำหนังสือเวียน การติดประกาศ การเปิดเผยผ่าน website เป็นต้น
- นโยบายด้านความเสมอภาคที่ชัดเจน เช่น มีแผนแม่บทด้านความเสมอภาค มีการกำหนดทิศทาง/กลยุทธ์การดำเนินงาน เป็นต้น

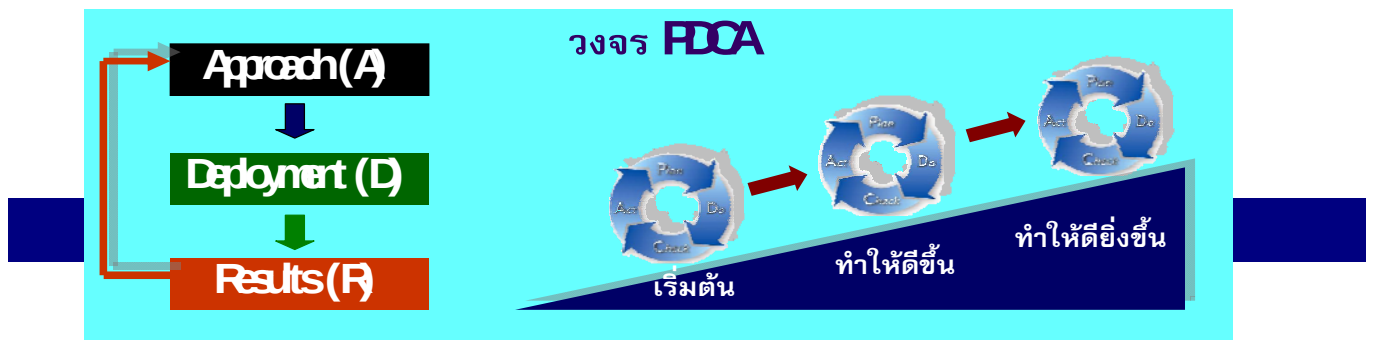
5.การกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)

การจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) ยึดแนวทางตาม**การจัดอันดับ การกำกับดูแลกิจการ** (Corporate Good Governance Rating) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ร่วมกับหลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ของ Dr. Edward Deming ที่มุ่งเน้นให้องค์กรมีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง จากการวางแผนงาน Plan (P) ที่เป็นระบบและมีคุณภาพ โดยพิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อองค์กรทั้งภายในและภายนอกอย่างครบถ้วน ไปสู่การปฏิบัติ Do (D) อย่างทั่วถึงทั้งองค์กร และจัดให้มีการติดตามประเมินผล Check (C) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน และปรับปรุงแผนงาน ACT (A) ให้องค์กรบรรลุได้ตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าประสงค์ โดยมีผลสำเร็จที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต

ดังนั้นเพื่อให้ส่วนราชการมีการกำกับดูแลองค์การที่ดีที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยแบ่งการพิจารณาเป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติ	แนวทางการประเมินฯ
มิติที่ 1	การมีระบบ หลักการ แนวทาง ระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Approach) พิจารณา ความครบถ้วน ของโครงสร้าง องค์ประกอบ ความสัมพันธ์สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง ระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Integration) รวมถึงการทบทวนปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี/จำเป็น) (Learning)
มิติที่ 2	การนำไปปฏิบัติ (Deployment) พิจารณา การนำไปปฏิบัติอย่างทั่วถึง ถูกต้องตามแนวทางหรือหลักการที่กำหนด ประกาศ หรือ ระบุไว้อย่างครบถ้วน
มิติที่ 3	ผลที่เกิดขึ้น (Results) พิจารณา ผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป้าหมาย/ความคาดหวัง และแนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นที่ยอมรับ โดยผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวสามารถสะท้อนผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา

ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ ได้ดังนี้



6. แนวทางการพิจารณาให้คะแนน

อยู่ระหว่างดำเนินการ